

UNIVERZITET U SARAJEVU

FILOZOFSKI FAKULTET

Vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/52

Sarajevo, 8. 2. 2021. godine.

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 33/17.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja sekretara Fakulteta, broj: 03-02/85 od 28. 1. 2021. godine, Vijeće Fakulteta na 39. elektronskoj sjednici održanoj 8. 2. 2021. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se, jednoglasno i bez primjedbi, **SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2020/2021. GODINE FILOZOFSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U SARAJEVU.**

II

SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2020/2021. GODINE iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Silabusi za ljetni semestar studijske 2020/2021. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2020/2021. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj: 33/17.).

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz silabuse
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta x3
4. Sekretaru Fakulteta
5. Uz zapisnik
6. Arhiva

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA										
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	HISTORIJA SOCIJALNIH I POLITIČKIH DOKTRINA - II										
Šifra/kod	FIL SOC 113	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7						
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/21.						
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	—										
Jezik izvođenja nastave	BHS										
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Vedad Muharemović									
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Prema rasporedu							
Saradnik	Ime i prezime										
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija								
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 3; seminar _____;	vježbe 3									
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij tematizira kasnoantičku društvenu misao, te srednjovjekovnu i renesansnu društvenu i političku misao, specifične povjesne okolnosti koje su utjecale na oblikovanje mišljenja o političkog i društvenoj stvarnosti, društvenim akterima, vladavinama i pitanjima slobode u okviru specifično formiranih povjesnih razdoblja i konstelacija.										
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente prve godine studija sa idejama, fenomenima, izazovima i teorijskim strujanjima najznačajnijih društvenih i političkih mislilaca/teoretičara u periodu kasne antike, medijavalnog razdoblja i renesanse. Cilj kolegija je ukazati na savremeni značaj ovih teoretičara na način da njihove ideje ne reprezentiraju samo historijske okolnosti doba u kojem su živjeli i djelovali nego da temeljna socijalna, politička i povjesna učenja imaju svoj aktualni karakter, odnosno da ista utječu na mogućnost interpretiranja, razumijevanja i iluminiranja društvene stvarnosti i političkih konstelacija u savremenom dobu. Cilj je ukazati na historijsku važnost i kontekstualnost ovih povjesnih periodizacija i refleksija, kao i na njihov problematski i savremen značaj.										

Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da razumije i kritički valorizira povijesnofilozofijski, društveni i politički kontekst kasnoantičkog, srednjovjekovnog i renesansnog svijeta kao i da stekne osnovne komparativne, tradicijske i kontekstualne determinante o načinu kreiranja mentalnih, političkih, kulturnih i povijesnih konstrukcija. Od studenata se očekuje poliperspektivističko razumijevanje političkih i društvenih ideja koje historijski imaju svoj hronološki status ali da iste nemaju karakter ishabanosti i neupotrebljivosti u savremenom dobu. Očekivat će se kritičko i komparativno razumijevanje osnovnih ideja i tendencija koji u ljudskoj povijesti ne mogu biti shvaćeni na linearan i jednodimenzionalan način nego imaju karakter ljudskih ideja i konstrukcija koje zadobijaju univerzalno značenje i aktualnost, neovisno o tome je li riječ o problemima sa kojima su susretao mislilac u eri antike, medijevalni teoretičar politike ili renesansni politički filozof i društveni teoretičar.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Postaristotelovsko političko teoretiziranje
3.	Rimska politička teorija I
4.	Rimska politička teorija II
5.	Osnovne karakteristike srednjovjekovnog društvenog i političkog mišljenja
6.	Teološko-filozofjsko mišljenje A. Augustina
7.	Političke analize u djelu De Civitate Dei
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Ibn Haldunovo razumijevanje povijesti i društva
10.	Sholastička politička misao
11.	Toma Akvinski ; povijesni, filozofjsko-teologički i politički kontekst Šta je politika?
12.	Akvinski i razumijevanje kraljevstva

13.	Renesansna politička misao
14.	Thomas More
15.	Machiavellijev razumijevanje političkog i začetak rane modernosti
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja,dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	
2.	Seminarski rad	5	5 %	
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %	
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	
6.	Završni ispit	40	40 %	
Ukupno: 100 bodova				100%
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:				
<ul style="list-style-type: none"> Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova. Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene teme u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u 				

	<p>printanoj formi najkasnije do 11. 05. 2021. godine.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoškopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvatra test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Smailagić, N. (1970): <i>Historija političkih doktrina</i>. Zagreb: Naprijed. - Korać, V. (1990): <i>Istorija društvenih teorija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. - Kampanela, T. (1964): <i>Grad Sunca</i>. Beograd: Kultura. - Mor, T. (1964): <i>Utopija</i>. Beograd: Kultura. - Machiavelli, N. (1998): <i>Vladar</i>. Zagreb: Globus. - Akvinski, T. (1990): <i>Država</i>. Zagreb: Globus. - Augustin, A. (1995): <i>O državi Božjoj. De Civitate Dei</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost. (ekcerpti) - Ibn Haldun (1982): <i>Muqaddima</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. - Ciceron (2001): <i>Država</i>. Zagreb: Demetra. - Ciceron (2001): <i>Zakoni</i>. Zagreb: Demetra. <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Mićunović, D. (2010): <i>Istorija društvenih teorija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. - Premec, V. (1978): <i>Hrestomatija etičkih tekstova. Patristike, Sholastike, Renesanse</i>. Sarajevo: Svjetlost. - Molnar, A. (2001): <i>Rasprava o demokratskoj ustavnoj državi</i>. Beograd: Samizdar B92.

Napomene

Holender
J. C.

Holender

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCILOGIJA ZNANJA I ZNANOSTI						
Šifra/kod	FIL SOC 308	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6		
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/21.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	—						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Vedad Muharemović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2	seminar: 2	vježbe				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Kolegij se bavi osnovnim teorijskim analizama i razumijevanjima međuzavisnosti spoznaje i znanja sa društvenim faktorima i povjesnim strukturama, te modusima generiranja znanja kao društvenog konstrukt-a podložnog verifikaciji, falsifikaciji, modifikaciji i relativizmu. U tom smislu kolegij je fokusiran i na specifičnu poziciju znanosti i epistemsku uvjetovanost ideologiskim konstruktima i društvenim konstelacijama, posebno društvenih znanosti koje, sve i da hoće, ne mogu eliminirati ove utjecaje jer se bave društvenom ontologijom i fenomenologijom.</p>						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Upoznati studente sa fenomenima, problemima i tematikama u oblasti sociologije znanja i znanosti i to na osnovu razumijevanja klasičnih i savremenih tekstova najznačajnijih socioloških mislilaca koji se bave uzajamnim utjecajima društvenih varijabli (političkih, ekonomskih, ideoloških, kulturnih, psihologiskih, socijetalnih) i povijesti generalno sa znanjem i znanošću kao društvenim konstrukcijama. Studenti treba da apsolviraju najznačajnije teorijske refleksije koje znanje problematiziraju u kontekstu vrijednosne neutralnosti shvatanja znanja kao relacionog kompleksa s one strane nepromjenjivih i apsolutno plauzibilnih i univerzalnih datosti.</p>						

Ishodi učenja	<p>Od studenata se očekuje da razumije i kritički valorizira karakterizacije spoznaje i znanosti u socio-političkom i povijesnom kontekstu kao i da steknu uvide u razumijevanja znanosti kao jednog od modusa ljudskog afirmiranja i kultiviranja i modusa dosezanja za onim što je znanstvena istina bez transcendentih i transpovijesnih tendencija i eshatoloških interpretacija ljudskog saznanja, znanosti i njegove povijesti. Očekuje se zavidno vladanje temeljnim klasičnim i savremenim raspravama i refleksijama koje problematizuju pojam istine u znanosti, posebno društvene znanosti, dijalektičnost saznanja i njegovih konačnih „produkata“ kao i utjecaje koje savremeni socio-politički diskursi i političke ideologije imaju u kreiranju znanstvenih istina, njene objektivnosti i vrijednosne neutralnosti. Također, jedan od ishoda učenja odnosi se na kritičnost društvenih znanosti koja s jedne strane biva podređena i destabilizirana logikom tržišne ekonomije i „društva znanja“ (znanja kao kalkulabilnog, scijentifikovanog, kibernetiskog i instrumentalno upotrebnog fenomena), te, s druge strane, kritičnosti društvenih znanosti koja iluminira društvenu stvarnost i afirmira polivalenciju znanja i znanstvenih vrijednosti nasuprot monopolističnog i prevalirajućeg utjecaja formi znanja i vještina koje stimuliraju ili su stimulirane globalizacijskim tendencijama u formi ideologije neoliberalnog kapitalizma i njegovog eksluzivizma.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	<p>Određenje discipline, temeljni pojmovi, kraći povijesni pregled, srodne discipline i oblasti izučavanja.</p> <p>Problemi sociologije znanja (Berger-Luckmann)</p>
2.	<p>Durkheimovo određenje sociologije znanja</p> <p>Seminar: Elementarni oblici religijskog života, Problem sociologije spoznaje</p>
3.	<p>Osnovne teze Marxovog i Engelsovog razumijevanja svijesti i superstrukture</p> <p>Seminar: Njemačka ideologija (odabrana poglavljia)</p>
4.	<p>Problem reifikacije kod Lukácsa</p> <p>Seminar: Povijest i klasna svijest (odabрано poglavље)</p>
5.	<p>Društvena kauzalnost spoznaje i znanja (nemarskistički pristup)</p> <p>Seminar: Mannheimova Ideologija i utopija (uvodna rasprava)</p>
6.	<p>Objektivnost spoznaje u društvenoj znanosti i društvenoj politici</p> <p>Vrijednosno neutralna znanost?</p> <p>Seminar: Metodologija društvenih nauka, Weber</p>
7.	<p>Sociologija i ideologija; najznačajnije teme, ideje i predstavnici</p> <p>Seminar: Mannheim: Ideologija i utopija</p>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata

9.	Institucionalizacija i objektivacija društvene zbilje Seminari: Socijalna konstrukcija zbilje (Berger, Luckmann)
10.	Internaliziranje društvenih normi i vrijednosti; modusi formiranja, distribuiranja i kontinuiranja znanja, te deponovanje znanja u formi personalnog i kolektivnog iskustva Seminari: Socijalna konstrukcija zbilje (Berger, Luckmann)
11.	Znanje kao atribut moći Predavanje: Foucault: Znanje i moć
12.	Institucije znanja kao institucije moći Politička struktura apsolutizma (R. Koselleck) Seminari: Koselleck: Kritika i kriza (ekscerpti)
13.	Znanje o Drugome; orijentalizam kao evrocentrička epistemologija Seminari: Said: Orijentalizam; odabrani tekstovi Calhoune, Wiewiorke, Paul Ernesta i Bhambrae
14.	Objektivnost znanja Seminari: Bourdieu (Znanost o znanosti i refleksivnost)
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %
2.	Seminarski rad	5	5 %
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %

	6. Završni ispit	40	40 %
	Ukupno: 100 bodova		

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova.
- Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene teme u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do 10. maja 2021. godine.
- Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezenfacije, upotrebe grafskoga i drugih dostupnih tehničkih pomagala.
- Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminarra.
- Druga pismena provjera znanja obuhvatra test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).
- Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra.
- U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.

	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
Skala ocjenjivanja	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>- Berger, P., Luckmann, T. (1992): <i>Socijalna konstrukcija zbilje</i>. Zagreb: Naprijed.</p> <p>- Durkheim, E. (2008): <i>Elementarni oblici religijskog života</i>. Zagreb: Jesenski i Turk. (odabrana poglavlja)</p> <p>- Marks, K., Engels, F. (1962): <i>Njemačka ideologija</i>. Beograd: Kultura. (odabrana poglavlja)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Manhajm, K. (1987): <i>Ideologija i utopija</i>. Beograd: Nolit. - Weber, M. (1989): <i>Metodologija društvenih nauka</i>. Zagreb: Globus. - Foucault, M. (1994): <i>Znanje i moć</i>. Zagreb: Globus. - Foucault, M. (2005): <i>Postmoderno stanje</i>. Zagreb: Ibis grafika. - Kozelek, R. (1997): <i>Kritika i kriza</i>. Beograd: Plato. - Bourdieu, P. (2014): <i>Znanost o znanosti i refleksivnost</i>. Zagreb: Jesenski i Turk. - Said, S. V. (2000): <i>Orijentalizam</i>. Beograd: Biblioteka XX vek. - Ibrulj, N. (2005): <i>Stoljeće rearanžiranja. Eseji o identitetu, znanju i društvu</i>. Sarajevo: Filozofsko društvo Theoria. (odabrani eseji) - Kalanj, R. (2010): <i>Ideologija, utopija, moć</i>. Zegreb: Jesenski i Turk. - Milić, V. (1986): <i>Sociologija saznanja</i>. Sarajevo: Logos. (odabrana poglavlja) - Lukacs, G. (1977): <i>Povijest i klasna svijest</i>. Zagreb: Naprijed. (odabrana poglavlja)
	<p><i>Dodataknica</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wolf, K. (1984): <i>Uvod u sociologiju znanja</i>. Zagreb: Naprijed. - Vaclavik, P. (1987): <i>Kako je stvarno stvarno</i>. Beograd: Nolit. - Marušić, A. (1977): <i>Sociologija znanja i marksizam</i>. Zagreb: Školska knjiga. - Fuko, M. (1998): <i>Arheologija znanja</i>. Beograd: Plato. - Manhajm, K. (2009): <i>Eseji o sociologiji znanja</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. - Bor, N. (1985): <i>Atomska fizika i ljudi</i>. Beograd: Nolit. - Hajzenberg, V. (1989): <i>Fizika i metafizika</i>. Beograd: Nolit. - Latour, P. (1999): <i>Pandora's Hope: Essays on the Reality of Science Studies</i>. Harvard University Press.
Napomene	Određeni tektovi i ekscerpti mogu biti uključeni u kolegij u ovisnosti od dinamike rada, te interesa i ambicija studenata.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "M. Klobanec".

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>SOCIJALNA POVIJEST IDEJA</i>				
Šifra/kod	FIL SOC 409	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	—				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2	seminar	;	vježbe 2	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij Socijalna povijest ideja bavi se teorijskom analizom i kritičkom interpretacijom ljudskih ideja kao teorijskih refleksija i konceptualnih tvorevinu koje, kao sociološki realiteti, svoju genezu imaju u okviru različitih formi ljudske djelatnosti (mitskih, umjetničkih, znanstvenih, filozofiskih, političkih, etc.)				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij je usmjerjen ka razumijevanju socio-političkih i povijesnih prepostavki generiranja, dinamike i promjena ljudskih ideja, te njihovih konsekvenci na nivou kolektivnih reprezentacija, svjetonazora, načina ponašanja i mišljenja kako na nivou personalnog iskustva, tako i na nivou društvene zajednice i kulturno-civilizacijskih tokova.				
Ishodi učenja	Od studenta se očekuje razvijanje kritičke refleksije u razumijevanju različitih društvenih fenomena i utjecaja različitih ideja na formiranje ideja na nivou personalnosti i kolektiviteta, na nivou nacionalnih i transnacionalnih zajednica, posebno u eri globalizma i informacijskog društva.				

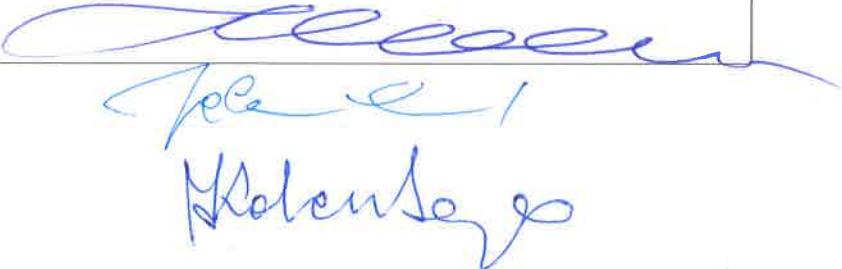
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Moderno izučavanje povijesti ideja
3.	Focault i ideja diskontinuiteta ljudskih ideja
4.	Arheologija znanja
5.	Mitsko mišljenje kao forma istine vs. znanstvena istina
6.	Fysis versus Nomos Ideja etičko-političkog relativiteta
7.	Geofilozofija Evrope (analiza poglavlja 1)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Geofilozofije Evrope (analiza poglavlja 2-3)
10.	Ideje prirodnih znanosti i društveno-politički determinizam
11.	Kraj povijesti i kraj ideologije
12.	Ideja modernog identiteta Evrope
13.	Globalizacija i globalizam
14.	Seminarske radnje i prezentacije eseja
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

18.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja,dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)</p>																																
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="446 826 1399 1236"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Aktivnost u nastavi</td><td>5</td><td>5 %</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Seminarski rad</td><td>5</td><td>5 %</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Domaći rad / prezentacija</td><td>10</td><td>10 %</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Prva polusemestralna provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Druga pismena provjera znanja</td><td>20</td><td>20 %</td></tr> <tr> <td>6.</td><td>Završni ispit</td><td>40</td><td>40 %</td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	2.	Seminarski rad	5	5 %	3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %	5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	6.	Završni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %																														
2.	Seminarski rad	5	5 %																														
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %																														
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %																														
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %																														
6.	Završni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene teme u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka maja 2021. godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafskoga i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 5 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 5 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i 																																

	<p>vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>- Molnar, A. (2001): <i>Rasprava o demokratskoj ustavnoj državi</i>. Beograd: Samizdat B92.</p> <p>- Cacciari, M. (1996): <i>Geo-filozofija Europe</i>. Zagreb: Ceres.</p> <p>- Filipović, M. (2000): <i>Deset predavanja o ideji Europe</i>. Sarajevo: Fond otvoreno društvo BiH.</p>

	<ul style="list-style-type: none">- Habermas, J. (2011): <i>Ogled o ustavu Evrope</i>. Sarajevo: CJP.- Hajzenberg, V. (1989): <i>Fizika i metafizika</i>. Beograd: Nolit.- Heisenberg, W. (1997): <i>Fizika i filozofija</i>. Zagreb: KruZak.- Fuko, M. (1971): <i>Riječi i stvari</i>. Beograd: Nolit.
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Supek, I. (1979): <i>Filozofija znanosti i humanizam</i>. Zagreb: SNL</p>
Napomene	<hr/>

SYLLABUS

Odsjek	ROMANISTIKA GERMANISTIKA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA IP SOCIOLOGIJA						
Šifra/kod	FIL SOC 100	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni (Romanistika) i izborni (Germanistika)	ECTS	2 (Romanistika) 3 (Germanistika)		
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020-2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Vedad Muharemović					
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 Email:vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 119	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Tatjana Žarković, MA					
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 Email:tatjana.zarkovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 122	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar - vježbe 1						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij ima za cilj studente upoznati s osnovnim teorijskim i metodološkim problemima sociologije kao cjelovite znanosti o društvu. U okviru kolegija radit će se na čitanju tekstova iz klasične i suvremene sociologije a u skladu sa tematskim i nastavnim jedinicama. Pored rada na tekstovima studenti će u formi klasičnih predavanja biti upoznati s osnovnim temama i perspektivama razvijenim u okviru suvremene sociologije. Studentima će biti prezentovano na koji način je sociologija povezana s drugim društvenim i humanističkim znanostima i kakav je uopće smisao društvenih znanosti u eri globalizacije i „društva utemeljenog na znanju“.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim sociološkim pojmovima relevantnim za kritičko razumijevanje društvenih procesa koji se odvijaju na lokalnoj i globalnoj društvenoj razini.						
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje elementarno poznавanje klasičnih i savremenih teorijskih diskursa u oblasti sociološkog mišljenja. Očekuje se kritičko valoriziranje u identificiraju društvenih fenomena i mogućnost razvoja osnovnih kompetencija						

	neophodnih za kritičko iluminiranje društvene ontologije i fenomenologije.
--	--

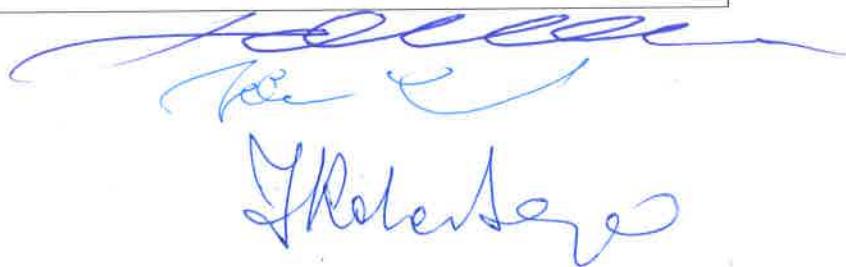
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Predavanja: Upoznavanje studenata s režimom izvođenja nastave, obavezama i zadacima koje imaju u toku semestra. Vježbe: Savremeni značaj sociologije. Komponente koje tvore pojam društvo
2.	Predavanja: Čemu sociologija? Vježbe: Sociološke teorije od klasičnog pozitivizma do neofunkcionalizma. Smisao stvaranja socioloških teorija i način njihove upotrebe u konkretnom društvenom kontekstu.
3.	Predavanja: Sociologija kao znanost društvene strukture i društvene promjene Vježbe: Osnovni metodološki izazovi u suvremenoj sociologiji. Razlika u shvatanju između metoda i tehnika znanstvenog istraživanja. Kvalitativna i kvantitativna metodologija u sociologiji
4.	Predavanja: Sociologija i modernost Vježbe: Transformacija suvremenog društva i osnovni izazovi sociologije u eri globalizacije. Giddensovo mišljenje «konsekvenci modernosti» i Habermasovo shvatanje «krize socijalnih znanosti».
5.	Predavanja: Durkheimovo razumijevanje društva Vježbe: Kultura i Društvo. Edward B. Tylor i holistička definicija kulture. Kultura kao masovna i elitna kategorija. Značaj i uloga igre u izgradnji društvenog svijeta. Kultura kao simbolički sustav u socioantropologiji C. Geertza. Proces «civiliziranja» kao proces «uljudnjavanja» Norberta Elias.
6.	Predavanje: Weber i problem supstantivne racionalnosti Vježbe: Religija i Društvo. Šta je religija za sociologe? Tipologija religija. Tipologija religijskih organizacija. Religija kao simboličko posredovanje ljudske egzistencije. Društvo kao «religijska tvorevina» Rene Girarda.
7.	Predavanje: Marx u okviru teorije društvenog sukoba Vježbe: Sociologija između globalizacije i tradicije. Od skeptika do hiperglobalista. Šta je globalizacija kao sociološki problem? Da li se BiH društvo može smatrati globaliziranim društvom?
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Osnove simboličkog interakcionizma Vježbe: Nacionalizam kao sociološka kategorija. Modernizam, etnosimbolizam, sekularni i religijski nacionalizam. Kako misliti pitanje nacionalizma izvan logike «općih mesta».
10.	Predavanje: Sociologija Talcotta Parsonsa Vježbe: Problem društvene uloge rada u sociologiji. Rad kao društvena vrijednost i kao «svrsishodna» karakteristika čovjeka. Transformacije u karakteru rada od feudalizma do informacijskog društva. Definicija i oblici ljudskog rada u sociologiji.

	Čovjek između ciljne i vrijednosne racionalnosti.
11.	Predavanje: Ralph Dahrendorf Vježbe: Osnovni pojmovi sociologije porodice. Šta je porodica. Porodica ili obitelj? Transformacije u stvarnom i terminološkom značaju kategorija kao što su: brak, obitelj, roditeljstvo. Šta je rod, a šta spol? Uloga feminističke revolucije u shvatanju ljudskih prava i sloboda.
12.	Predavanje: Živimo li u postmodernizmu? Vježbe: Nužnost konflikata za održavanje društvenog stanja. Sociologija R. Dahrendorfa i tipologija konflikata. Rat kao najsloženiji i najpogubniji oblik socijalnog sukoba.
13.	Predavanje: Društvo rizika i neintendirane akcije Vježbe: Osnovna pitana kritičke teorije društva. Dijalektika prosvjetiteljstva kao «dijalektika modernizacije» U. Becka. Kritička teorija od Horkheimera do Dubiela: kritika logike linearne racionalnosti progrusa ljudskog uma kao pitanje «fundamentalizma moderne».
14.	Predavanje: Sociologija „poslije društva“ Vježbe: Osnovna pitanja socijalne antropologije. Možemo li nešto naučiti iz «primitivnih» društava. Mehanička i organska solidarnost. Strukturalizam Claude Levi-Straussa. Izvori društvene povezanosti u primordijalnih socijalnim zajednicama.
15.	Predavanja: Vježbe: Sistematisacija gradiva i završna priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Analiza teksta, izlaganje studenata na zadate tematske jedinice.
---	---

	<p>Praćenje rada studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Prva semestralna provjera znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Druga semestralna provjera znanja</td><td>40</td><td>40</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Prezentacija eseja</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Aktivnost u nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr> <tr> <td>6.</td><td>Završni usmeni ispit (izborni)</td><td>20</td><td>20</td></tr> <tr> <td align="right" colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva semestralna provjera znanja	40	40	2.	Druga semestralna provjera znanja	40	40	4.	Prezentacija eseja	10	10	5.	Aktivnost u nastavi	10	10	6.	Završni usmeni ispit (izborni)	20	20	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva semestralna provjera znanja	40	40																										
2.	Druga semestralna provjera znanja	40	40																										
4.	Prezentacija eseja	10	10																										
5.	Aktivnost u nastavi	10	10																										
6.	Završni usmeni ispit (izborni)	20	20																										
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova. • Student koji sa predmetnim saradnikom dogovori izlaganje seminarinskog rada ili eseja može dobiti maksimalno 10 bodova. • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 elementarnih ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 elementarnih ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obradene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. • Završni usmeni ispit organizira se za one studente koji tokom semestra nisu prikupili bodove iz aktivnog učešća ili/i prezentacije eseja, a žele veći broj bodova kako bi ukupnim zbirom dobili veću ocjenu. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. 																												
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abercrombie, N., Hill, S., Turner, B. (2008): <i>Rječnik sociologije</i>. Zagreb: Jesenski i Turk. 2. Elias, N. (2007): <i>Što je sociologija?</i> Zagreb: Antibarbarus. 3. Giddens, A. (2007): <i>Sociologija</i>. Zagreb: Globus. (ili neko od dostupnih izdanja) odabrana poglavља 																												

	<p>4. Fočo, S. (2011): <i>Sociologija</i>. Sarajevo: Svjetlost. odabrana poglavlja</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>- Turner, J. H. (2009): <i>Sociologija</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing.</p>
Napomene	<p>Literatura navedena u silabusu nije fiksna i prilagođavat će se dinamici izvođenja vježbi u toku semestra. Studenti će blagovremeno biti informirani o svim eventualnim odstupanjima i promjenama.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA /SOCILOGIJA I ETNOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCILOGIJA KOMUNIKACIJE II						
Šifra/kod	FIL SOC 111	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5		
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2020/2021		
Nastavnik	Ime i prezime:	Doc.dr. Jelena Gaković					
	Kontakt podaci:	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime	Tatjana Žarković, MA					
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: tatjana zarkovi at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>3</u> ; seminar _____; vježbe <u>3</u>						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Sadržaj nastavnog predmeta izučava se kroz različite aspekte socijalne ontologije i u nekoliko problemskih sklopova:</p> <p>Kroz sklop 5 (Komuniciranje i nove tehnologije) daje se povijesni pregled razvoja komunikacijskih tehnologija i upoznaje studente sa teorijama računarskog posredovanja komuniciranja. Kroz sklop 6 (Teorije informacijskog društva) student se upoznaju bliže sa ulogom informacijske i komunikacijske tehnologije u tzv. "informacijskom društvu" u kojem nove tehnologije stvaraju ambijent intelligentnog prostora, ispunjavaju sve sektore društvene ontologije ("sve sfere društvenog života") od političkog i ekonomskog do kulturnog i socijalnog. Aspekti: (a) informacijsko djelovanje u informacijskom društvu (hommo informaticus, kritike tehnološkog determinizma, konvergencija masovnih medija i digitalnih tehnologija); (b) politički, ekonomski i kulturni domeni elektronskih mreža (elektronska demokracija, elektronska tehnokracija, "tehnofix" i "kulturni kapital"); (c) društvene posljedice kompjuterskog posredovanja komuniciranja (nacionalni</p>						

	i internacionalna socijalizacija, komparativno iskustvo i komparativna svijest, programibilna supstancija, konstrukcija virtualnog identiteta). Kroz Sklop 7 (Političko komuniciranje) dovodi se društvena komunikacija u vezu sa političkom ontologijom, individualnom i javnom. Posmatraju se načini i sredstva komuniciranja na intersubjektivnoj ravni, u skupinama i agregatima.
Cilj kolegija/nastavnog predmeta	Osnovni cilj kolegija je da studente upozna sa glavnim topikama istraživanja u oblasti ove posebne sociologije te posebno sa metodama i spoznajnim oblicima (teorijskim i iskustvenim) koji nastaju u procesu ili kao ishodište društvenog komuniciranja. Budući da je predmet hibridnog karaktera i sadrži niz povezanih specijalističkih znanja o društvenoj komunikaciji, o različitim sredstvima komuniciranja i o različitim ciljevima komuniciranja, njegovo poučavanje se odvija i uz znanja s područja različitih znanstvenih disciplina (sociologija, logika, metodologija, semiotika i lingvistika simbolička logika, kognitivna znanost, informatika, teorija sociomedija).
Ishodi učenja	Znanje: Razumijeva spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije. Zna različite struje mišljenja, škole i teorijska usmjerenja i diferencira komunikaciju prema kontekstima i prema nivoima. Kritički reflektira o specifičnom društvenom i psihosocijalnom kontekstu komunikacije kao simbolsko/infomacijske aktivnosti. Eksplisira koncepte morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija. Vještine: Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju. Samostalno definira/prepozna probleme i određuje primjenu adekvatnih metoda kod istraživanja u području društvene komunikacije. Kompetencije: Uspješno prikuplja i tumači relevantne podatke (u okviru izučavanog područja), na osnovu kojih donosi sudove o relevantnim društvenim, naučnim ili etičkim dimenzijama. Kritički misli i koristi naučeno u postavkama istraživačkog rada u nastavnim aktivnostima.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarским obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja i vježbe: Spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije.

3.	Predavanja i vježbe: (Komuniciranje i nove tehnologije): povijesni pregled razvoja komunikacijskih tehnologija i upoznaje studente sa teorijama računarskog posredovanja komuniciranja.
4.	Predavanja i vježbe: Teorije informacijskog društva: uloga informacijske i komunikacijske tehnologije u tzv. "informacijskom društvu" u kojem nove tehnologije stvaraju ambijent intelligentnog prostora, ispunjavaju sve sektore društvene ontologije ("sve sfere društvenog života") od političkog i ekonomskog do kulturnog i socijalnog.
5.	Predavanja i vježbe: Osnove vizualne komunikacije - student se upoznaju sa konceptima morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija. Ukazuje se na funkcionalni odnos među dizajnerskim disciplinama, na tzv. kreativni koncept i tržišnu reprezentaciju.
6.	Predavanja i vježbe: informacijsko djelovanje u informacijskom društvu (<i>hommo informaticus</i> , kritike tehnološkog determinizma, konvergencija masovnih medija i digitalnih tehnologija)
7.	Predavanja i vježbe: politički, ekonomski i kulturni dometi elektronskih mreža (elektronska demokracija, elektronska tehnokracija, "tehnofix" i "kulturni kapital");
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: društvene posljedice kompjuterskog posredovanja komuniciranja (nacionalni i internacionalna socijalizacija, komparativno iskustvo i komparativna svijest, programibilna supstancija, konstrukcija virtualnog identiteta). Rad na odabranim poglavljima iz obvezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanja i vježbe: Komunikacijski činovi i ekonomske transakcije. Komunikacija i kultura. Procesi i oblici interkulturalnog sporazumijevanja. Rad na odabranim poglavljima iz obvezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
11.	Predavanja i vježbe: Nove tehnologije i vizuelna kultura. Znakovi i simboli. <i>Iconic turn</i> . Rad na odabranim poglavljima iz obvezne literature.
12.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima djela Studije digitalnog: organologija znanja kognitivne tehnologije. Analiza i diskusija.
13.	Predavanja i vježbe: Reprezentacija, kodiranje i dekodiranje. Rad na odabranim poglavljima: Representations: Cultural representations and signifying practices, Sage publications, London. Diskusija.
14.	Predavanja i vježbe: Društveni odnosi u doba digitalne kulture. Rad na odabranim poglavljima iz obvezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
15.	Predavanja i vježbe: Osvrt na suvremeni status oblasti i područja posebnih grana sociologije i tendencije razvoja istraživanja u globalnom kontekstu. Vježbe: Diskusija i zaključna razmatranja ključnih teza iz obvezne literature. Preporuke za dodatnu literaturu i istraživanje.

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju interakciju, aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.</p>																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">R. br.</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">1.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Seminarski rad</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">20</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">20</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">3.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Prezentacija /domaći rad</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">4.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">25</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">25%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Završni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">25</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">25 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: right; padding: 5px;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogовору са наставником. 2. Prisustvo и активно praćenje и učešće u nastavnom procesu. 3. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta i potrebi nastavnog procesa u dogовору са наставником. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10). 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	10%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %		Ukupno: <u>100</u> bodova		100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	10%																										
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																										
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																										
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	25	25 %																										
	Ukupno: <u>100</u> bodova		100%																										

	<p>5. Uvjet za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>Terranova T., (2004), Network Culture, Politics for the Information Age, Pluto Press. Allison C. (2007) Sociology in the Age of the Internet, McGraw-Hill Education. Virilio, P. (2000). Informatička bomba. Novi Sad: Svetovi. Stigler, B. (2016), Studije digitalnog: organologija znanja kognitivne tehnologije, Beograd, FMK. Hall Stuart, (2003) Representations: Cultural representations and signifying practices, Sage publications, London. Postman, N. (1993). Technopoly: The Surrender of Culture to Technology. New York: Vintage Books</p>
Literatura	<p><i>Dodatna:</i></p> <p>Dreyfus, H.L.,(2009) On the internet, New York, Routledge. Latour, Bruno, (1991) "Technology is Society Made Durable", u J. Law (ur.), <i>A Sociology of Monsters</i>, London: Routledge Latour, B.,(2007), Nikada nismo bili moderni - ogled iz simetrične antropologije,Zagreb, Arkzin Deacon, D., Pickering, M.,Golding, P., Murdock, G. Researching Communications: A Practical Guide to Methods in Media and Cultural Analysis. London, Arnold, 1999. Miller, K. Communication Theories. Perspectives, Processes and Context. Boston, McGraw Hill, 2002. Trenholm S., Jensen A. Interpersonal Communication. Belmont, London, Wadsworth Pbl.Co., 2000. Frutiger, A. Signs and Symbols: Their Design and Meaning. Studio Editions, London, 1989. Kress, G. and T. Vanleeuwen. Reading Images: The Grammar of Visual Design. Routledge, London, 1996.</p> <p>Prema obavezama/interesima studenata za teme seminarskih radova i prezentacija, i u skladu sa potrebama nastavnog procesa.</p>

The student's handwritten signature in blue ink, consisting of stylized initials and the last name 'Helenko'.

Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCILOGIJA POLITIKE II						
Šifra/kod	FIL SOC 202	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	8		
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2020/2021		
Nastavnik	Ime i prezime	Doc dr. Jelena Gaković					
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon :033 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja _3_;	seminar_____;	vježbe_3_				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Stara nauka o politici (politička filozofija). Antički „polis“ i rimska „res publica“ kao paradigma predmeta stare nauke o politici. Nova nauka o politici – politička sociologija kao nauka o uzročno-funkcionalnim odnosima između društvenih pojava : nauka o uspostavljanju, funkcioniranju i mijenjanju (političkih) odnosa u društvu. Osnovni pojmovi sociologije politike, načela ustrojstva zajednice i etičko/politički ideali.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Steći osnovna znanja iz politike kao praktične filozofije i moderne teorije moći i političkih odnosa i ostvariti ishode učenja usmjerene na ovladavanje tematskim jedinicama pojedinačno, kao i kreiranje sposobnosti za njihovu integraciju u smislenu i povezanu cjelinu.						
Ishodi učenja	Znanje: Razumijeva politiku i korijene političkog djelovanja u zajednici kroz klasične i suvremene teorije. Zna dijapazon pozicija i različita teorijska usmjerenja i diferencira značenje „političkog“ prema kontekstima i prema nivoima, što omogućuje stvaranje veza između različitih teorija i pravaca kao i kritičko promišljanje i korišćenje naučenog u postavkama istraživačkog rada i u nastavnim aktivnostima.						

	<p>Vještine: Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju. Samostalno definira probleme i određuje primjenu adekvatnih metoda kod istraživanja.</p> <p>Kompetencije: Uspješno prikuplja referentnu istraživačku građu (u okviru izučavanog područja), na osnovu koje donosi sud o relevantnim društvenim tendencijama i etičkim dimenzijama života u zajednici. Kritički misli i koristi naučeno za samostalne analize i formulaciju jasne i precizne argumentacije.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarским obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanje: Kantova načela uspostavljanja države:sloboda, jednakost, samostalnost. O odnosu teorije prema praksi u državnom pravu (protiv Hobbsa)Vježbe: Analiza II poglavlja iz Kantovog djela Pravno-politički spisi. Diskusija
3.	Predavanje: Temeljni problemi Kantove političke misli i etičkog sistema. Vježbe: I. Kant : Metafizika čudoređa (analiza I i II poglavlja: Prelaz od običnog etičkog umskog saznanja ka filozofskom etičkom umskom saznanju; Prelaz od popularne moralne mudrosti ka metafizici morala).
4.	Predavanje: Kantov pojam slobode i autonomije volje. Kategorički imperativ i njegove forme. Odnos moralnog zakona i slobode. Prelaz sa metafizike morala ka kritici čistog praktičnog uma Vježbe: I. Kant : Metafizika čudoređa (analiza III poglavlja);I.Kant : Kritika praktičnog uma (izbor poglavlja) I dio. Teorija o elementima čistog praktičnog uma
5.	Predavanje: Hegel: filozofija prava, volje, slobode i prava. Apstraktno pravo Vježbe: Hegelovo djelo, mišljenje i terminologija. Rad na I poglavlju <i>Osnovne crte filozofije prava</i>
6.	Predavanje: Odnos obitelji, građanskog društva i države kod Hegela. Običajnost. Država kao zbiljnost moralne ideje. Vježbe: Rad na II poglavlju <i>Osnovne crte filozofije prava</i> . (analiza teksta). Diskusija.
7.	Predavanje: Država kao samosvrha /Selbstzweck. Zakon i sloboda kao biti države. Vježbe: Rad na III poglavlju <i>Osnovne crte filozofije prava</i> . (analiza teksta). Diskusija. Odabrani izvori sekundarne literature. Prezentacija seminarskih radova.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Marxova kritika Hegelovog poimanja prava i države. Marxističko shvaćanje društva i države. Vježbe: K. Marx: Kritika Hegelove filozofije prava, Ekonomsko-filozofski rukopisi

	iz 1844. (analiza teksta i ključne linije kritike)
10.	Predavanje: Liberalizam, klasični korijeni i suvremeni tokovi. Vježbe: Diskusija. Odabrani izvori sekundarne literature
11.	Predavanje: Modeli demokracije. Institucije demokratskog poretku. Demokratsko građanstvo. Demokratija i populizam. Društveni pokreti. Vježbe: Diskusija. Odabrani izvori sekundarne literature
12.	Predavanje: Političke ideologije. Vježbe: Diskusija. Odabrani izvori sekundarne literature. Prezentacija seminarskih radova.
13.	Predavanje: Totalitarizam. Vježbe: Analiza teksta Izvori Totalitarizma, Hane Arent.
14.	Predavanje: Populizam. Vježbe: Prezentacija prema interesu studenta i potrebi nastavnog procesa u dogovoru sa nastavnikom.
15.	Dopunska predavanja po izboru studenata. Završne konsultacije. Vježbe: Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. • Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. • Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta i potrebi nastavnog procesa u dogovoru sa nastavnikom. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2,5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0,5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena (9); 25 bodova = ocjena (10). • Uvjet za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I <p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>I. Kant, Pravno-politički spisi. Politička kultura, Zagreb.</p> <p>G.W. Hegel, Osnovne crte filozofije prava, Veselin masleša, Sarajevo</p> <p>K. Marx: Kritika Hegelove filozofije prava, Ekonomsko-filozofski rukopisi iz 1844</p> <p>E. Vinsent, Teorije države, SG -Načela politike, Beograd, 2009.</p> <p>J. Grey, Liberalizam, Politička kultura, Zagreb.</p> <p>H. Arendt, Politički eseji, Biblioteka Antibarbarus, Zagreb, 1996. (odabrana poglavlja)</p>

	<p>H. Arendt, Totalitarizam, Politička kultura, Zagreb, 1996. (odabrana poglavlja)</p> <p>Freeden, Michael, (2006) Političke ideologije, Algoritam, Zagreb. (odabrana poglavlja)</p> <p>Dahl, Robert, (2000) O demokraciji, Politička kultura, Zagreb (odabrana poglavlja)</p>
	<p><i>Dodataknal</i></p> <p>A.Swift, Politička filozofija: Vodič za studente i političare, Clio, Beograd, 2006. (izbor tekstova) Moderno čitanje Kanta, Arete, Beograd, 2005.</p> <p>Vajl E. Problemi Kantove filozofije, Zoran Stojanović, Novi Sad.</p> <p>F.Šluk: Politička filozofija: Tukidid, Kant, Tocqueville, Zagreb: Naprijed, 1977.</p> <p>Prpić, Puhovski, Uzelac (ur.), Leksikon temeljnih pojmovi politike, Školska knjiga, Zagreb 1990.</p> <p>Majer K., Nastanak političkog kod Grka, Albatros, Beograd, 2010.</p>
Napomene	

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jelena" followed by a surname starting with "M".

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	URBANA SOCIOLOGIJA						
Šifra/kod	FIL SOC 215	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021		
Nastavnik	Ime i prezime:	Doc.dr. Jelena Gaković					
	Kontakt podaci:	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Saradnik	Ime i prezime	Tatjana Žarković, MA					
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: tatjana.zarkovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>2</u>						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Društvo i teritorij. Društveni tipovi i modeli teritorizacije. Građansko društvo i teritorij. Urbani svijet. Geneza i tipovi urbanih struktura u europskoj tradiciji. Urbanizacija i gradska modernizacija. Sociološke škole u istraživanju grada. Društvena osnovica suvremene urbanizacije. Akteri, institucije, procesi. Strukturni konflikt. Polarizacija centar-periferija. Urbanizacija i društveni razvitak. Sociološka obilježja urbanizacije u Bosni i Hercegovini. Modeli i granice urbanizacije u razdoblju socijalističke modernizacije. Sociološki aspekti prostornog i urbanističkog planiranja. Suvremene tendencije u istraživanjima odnosa društvo – okoliš. Ruralni prostor Bosne i Hercegovine – standardni razvojni problemi. Kriteriji i tipologije. Seoska socijalna zajednica: odnosi međusobnog poznавanja. Socijalne uloge i pravila ponašanja. Kulturna homogenost. Autarkija i autonomnost u odnosu na globalno društvo. Lokalna specifičnost. Preklapanje rezidencijalnog i radnog prostora. Seosko stanovništvo. Razvoj i društvene promjene u ruralnim sredinama. Ruralna okolica velikih gradova. Uslužni sektor. Migracija stanovništva unutar područja utjecaja grada.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ishodi učenja su usmjereni na ostvarivanje navedenih ciljeva, a sve radi ovladavanja tematskim jedinicama pojedinačno kao i stvaranje sposobnosti za njihovu integraciju u smislenu i povezanu cjelinu, a što će omogućiti stvaranje veza između različitih teorija i pravaca kao i kritičko promišljanje i korišćenje naučenog u postavkama istraživačkog rada i u nastavnim aktivnostima.						
Ishodi učenja	Znanje: Razumijeva spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja urbane						

	<p>sociologije. Zna različite struje mišljenja, škole i teorijska usmjerenja i diferencira istraživanje fenomena urbanog kroz kontaktne discipline. Kritički reflektira o specifičnom društvenom kontekstu urbanog.</p> <p>Vještine: Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju. Samostalno definira/prepoznae probleme i odreduje primjenu adekvatnih metoda kod istraživanja u području društvene komunikacije.</p> <p>Kompetencije: Uspješno prikuplja i tumači relevantne podatke (u okviru izučavanog područja), na osnovu kojih donosi sudove o relevantnim društvenim, naučnim ili etičkim dimenzijama. Kritički misli i koristi naučeno u postavkama istraživačkog rada u nastavnim aktivnostima.</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarским obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja i vježbe: Uvod u osnovne pojmove discipline, nove tendencije i pravci razvoja urbane sociologije, struje mišljenja, škole i tematska usmjerenja u istraživanjima fenomena urbanog kroz kontaktne discipline.
3.	Predavanja i vježbe: Društvo i teritorij. Društveni tipovi i modeli teritorizacije. Građansko društvo i teritorij. Urbani svijet. Geneza i tipovi urbanih struktura u europskoj tradiciji.
4.	Predavanja i vježbe: Urbanizacija i gradska modernizacija. Sociološke škole u istraživanju grada. Društvena osnovica suvremene urbanizacije. Akteri, institucije, procesi. Strukturni konflikt.
5.	Predavanja i vježbe: Polarizacija centar-periferija. Urbanizacija i društveni razvitak. Sociološka obilježja urbanizacije u Bosni i Hercegovini i šire.
6.	Predavanja i vježbe: Modeli i granice urbanizacije u razdoblju socijalističke modernizacije. Sociološki aspekti prostornog i urbanističkog planiranja. Suvremene tendencije u istraživanjima odnosa društvo – okoliš.
7.	Predavanja i vježbe: Socijalne uloge i pravila ponašanja. Kulturna homogenost. Autarkija i autonomnost u odnosu na globalno društvo. Lokalne specifičnosti, procesi glokalizacije, globalizacije.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: Socijalno isključivanje kroz društveno-prostornu segregaciju. Sociološko razmatranje prostornosti društvenih nejednakosti. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarских radova.
10.	Predavanja i vježbe: Socijalna stratifikacija i rezidencijalna segregacija: «dualni

	grad»; «grad-tvrđava»; «gated communities», „gradski miljei“, „kreativni miljei“, „new lifestyles“) Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
11.	Predavanja i vježbe: Socijalna važnost prirode u urbanom kontekstu. Ekonomski rast vs. odrast (degrowth). Održivi razvoj u zemljama u razvoju. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
12.	Predavanja i vježbe: Globalni svjetski gradovi, megalopolisi, konurbacija. Rad na odabranim poglavljima djela iz obavezne literature. Analiza i diskusija.
13.	Predavanja i vježbe: Grad u umreženom društvu, prostor-vrijeme. prostori tokova.
14.	Predavanja i vježbe: Kritika klasične urbane sociologije i suvremene perspektive. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
15.	Predavanja i vježbe: Osrvt na suvremeni status discipline u globalnom kontekstu, aktuelne probleme i topike za dalje istraživanje. Vježbe: Diskusija i zaključna razmatranja ključnih teza iz obavezne literature.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju interakciju, aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminarski rad	20	10%
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%
4.	Polusemestralni ispit	25	25%
5.	Završni ispit	25	25 %

Ukupno: <u>100</u> bodova		100%	

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom.
2. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu.
3. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta i potrebi nastavnog procesa u dogovoru sa nastavnikom.

*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)

4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT):

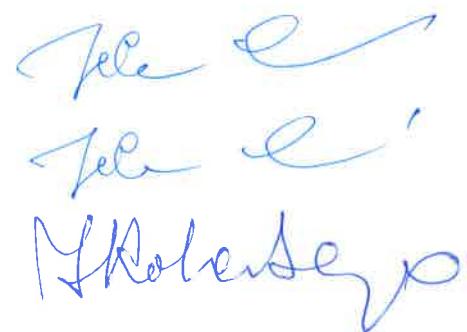
Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se budi sa maksimalna 2,5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0,5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena (9); 25 bodova = ocjena (10).

5. Uvjet za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I

	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:
Skala ocjenjivanja	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>Čaldarović O.: Urbana sociologija. Zagreb: Globus, 1985.</p> <p>Supek, R.(1987) Grad po mjeri čovjeka : s gledišta kulturne antropologije, Naprijed, Zagreb.</p> <p>Doksijadis, K., (1982) Čovek i grad, Nolit., Beograd.</p> <p>Šarinić, J. Čaldarović O., (2015) Suvremena sociologija grada : od "nove urbane sociologije" prema "sociologiji urbanog" Zagreb, Jesenski i Turk.</p> <p>Harvi, Dejvid, Pobunjeni gradovi, Mediterran Publishing, Novi Sad, 2013</p> <p>Davis, M., Planet of Slums, London, Verso, 2006. (u prevodu Planet slumova, V.B.Z., Zagreb, 2011)</p> <p>Marinović-Uzelac: Socijalni prostor grada. Zagreb: Liber, 1978.</p> <p>Rogić I.: Stanovati i biti. Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske, 1990.</p>
------------	--

	<p><i>Dodatna:</i></p> <p>Prema obavezama/interesima studenata za teme seminarskih radova i prezentacija, i u skladu sa potrebama nastavnog procesa.</p>
Napomene	

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to the professor or administrator mentioned in the document. The signature consists of three parts: a stylized 'Jel' at the top, another 'Jel' with a small mark next to it, and a larger, more formal name 'M. Kolarčević' below them.

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP PRIMIJENJENA SOCIOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL SOC 504	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2020/2021
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Jelena Gaković, docent		Prema rasporedu	
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail:jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Tatjana Žarković, MA		Prema rasporedu	
	Kontakt podaci	Kabinet:62 E-mail: tatjana.zarkovic at ff.unsa.ba Telefon:253 100	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 ;	seminar _____ ;	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Smisao sociologije kao aplikativne znanosti u izučavanju društvenih grupa i relacija. Sociološka imaginacija. Odnos sociologije i drugih društvenih znanosti. Debata konvencionalna vs. primjenjena sociologija. Primjena socioloških teorija, koncepata i metoda na aktuelne društvene probleme. Specijalizirana područja sociologije. Interdisciplinarnost i multidisciplinarnost. Relevantnost profesije sociologa u savremenom društvu. Zanat sociologa. Interakcija znanja i akcije. Primjenjena istraživanja društvenih fenomena, društvenih identiteta i relacija, životnih stilova, društvenih grupa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim teorijskim i istraživačkim konceptima u kvantitativnoj i kvalitativnoj metodologiji u sociologiji. Studenti će raditi na tekstovima autora koji afirmiraju pozitivističke ili postpozitivističke paradigme u sociologiji, kao i one teorije koje svojim analizama doprinose afirmiranju i razvoju kvalitativnog metodološkog pravca (interpretativizam, konstruktivizam, postmodernizam, kritička teorija, poststrukturalizam, neomarksizam, teorije svakodnevnice, etc.) Studenti će raditi i na aplikativnoj dimenziji ovih metodoloških paradigmi kroz terenske faze istraživanja i kroz statističke analize socijalnih varijabli.				
Ishodi učenja	Ishodi učenja su usmjereni na ostvarivanje navedenih ciljeva, a sve radi ovladavanja tematskim jedinicama pojedinačno kao i stvaranje sposobnosti za njihovu integraciju u smislenu i povezanu cjelinu, a što će omogućiti stvaranje veza između različitih teorija i pravaca kao i kritičko promišljanje i korišćenje				

	<p>naučenog u postavkama istraživačkog rada i u nastavnim aktivnostima.</p> <p>Znanja: Upoznavanje i usvojeno znanje o najaktualnijim teorijskim i metodološkim koncepcijama koje se koriste u oblasti aplikativne sociologije sociologije kao praktične znanosti. Razumijevanje i analiza svakodnevnih društvenih relacija, fenomena i procesa i primjena adekvatnog istraživačkog instrumentarija.</p> <p>Vještine: Sposobnost provođenja terenskog istraživačkog rada. Komparacija i stvaranje veza između različitih teorija i pravaca kao i korišćenje naučenog u postavkama istraživačkog rada i u nastavnim aktivnostima.</p> <p>Kompetencije: Primjena socioloških teorija, koncepata i metoda na aktuelne društvene probleme. Dizajnirati istraživački projekat, definirati i prepoznati problem i metodološke postavke primjerene istraživanom fenomenu. Voditi primjenjena istraživanja društvenih fenomena, društvenih identiteta i relacija, životnih stilova, društvenih grupa.</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarским obavezama.
2.	Predavanje: Uvod u metodologiju društvenih nauka – metodološko utemeljenje sociologije. Status sociologije u okviru društvenih nauka i tendencije njenog razvoja u savremenom kontekstu. Vježbe: Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarским obavezama
3.	Predavanje: Predmet, metode, ciljevi i odnos sociologije sa drugim znanostima. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja iz obavezne literature. Grupna diskusija.
4.	Predavanje: Sociologija kao društvena aplikativna disciplina. Metode i tehnike empirijskih istraživanja. Prednosti i nedostaci specifičnih metoda i tehnika. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja iz obavezne literature.
5.	Predavanje: Pozitivizam, postpozitivizam, fenomenologija, kritička teorija, konstruktivizam. Vježbe: Praktična vježba - Izrada nacrta znanstveno-istraživačkog projekta na teme odabrane prema interesu studenata. Grupna diskusija.
6.	Predavanje: Kvalitativne i kvantitativne metode i pristupi izučavanju društvenih fenomena. Prednosti i nedostaci. Mješovita metodologija. Vježbe: Grupna vježba na izradi nacrta znanstveno-istraživačkog projekta.
7.	Predavanje: Etnografski pristup u sociologiji –pregled razvoja i savremeni izazovi. Prezentacija i odbrana seminarских radnji.

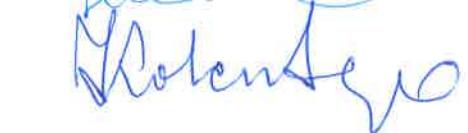
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Faze istraživačkog procesa – od identifikacije istraživačkog problema do rezultata istraživanja. Vježbe: Prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanje: Istraživački postupak : Životne historije, prednosti i nedostaci. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja ispitne literature.
11.	Predavanje: Dokumentarno istraživanje - prednosti i nedostaci Vježbe: Prezentacija seminarskih radnji.
12.	Predavanje: Anketno istraživanje – planiranje i provedba. Vježbe: Rad na odabranim poglavljima. Diskusija.
13.	Predavanje: Intervju - prednosti i nedostaci. Vježbe: Grupna diskusija. Odabrani izvori sekundarne literature – preporuka.
14.	Predavanje: Fokus grupe - prednosti i nedostaci. Vježbe: Praktična demonstracija provedbe istraživačke tehnike. Diskusija.
15.	Dopunska predavanja po izboru studenata. Završne konsultacije. Vježbe: Održana i prezentacija seminarskih radova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe.
--	----------------------

	<p>Praćenje rada studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Seminarski rad</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Prisustvo/aktivnost u nastavi</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Prezentacija /domaći rad</td><td>10</td><td>10%</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Polusemestralni ispit</td><td>25</td><td>25%</td></tr> <tr> <td>5.</td><td>Završni ispit</td><td>25</td><td>25 %</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td></td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta u dogovoru sa nastavnikom. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <ol style="list-style-type: none"> Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2,5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0,5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena (9); 25 bodova = ocjena (10). Uslov za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %														Ukupno: 100 bodova		100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Seminarski rad	20	20%																																						
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																																						
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																																						
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																																						
5.	Završni ispit	25	25 %																																						
	Ukupno: 100 bodova		100%																																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																																								

	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Giddens, Sociologija (poglavlje o metodama i tehnikama istraživanja) 2. A. Halmi: Kvalitativna metodologija u društvenim znanostima. 3. I. Kuvačić: 'O prednostima i nedostacima kvalitativnog pristupa u sociologiji'. Revija za sociologiju. 3(3-4): 72-88, 1973. 4. A. Leburić: Case study istraživanje - kompleksan metodološki pristup u sociologiji. 5. O. Čaldarović: 'Kvalitativna metodologija čikaške sociološke škole'. Revija za sociologiju. 14(3-4):215-224, 1984. 6. Supek, R.;. Ispitivanje javnog mnjenja. Zagreb: Naprijed, 1968. 7. Bo, S., Veber, F. Vodič kroz terensku anketu. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2005. 8. Mozer, C.A, Metodi Anketiranja u istraživanju društvenih pojava. Beograd: Kultura, 1962. 9. Supek, Zanat sociologa, Skolska knjiga Zagreb 10. Milic, Socioloski metod, Nolit, Beograd
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marvasti, A. B. Qualitative Research in Sociology. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications, 2004. 2. Babbie, E.: The Practice of Social Research. USA: Wadsworth, 2010.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCILOGIJA KOMUNIKACIJE II				
Šifra/kod	FIL SOC 111	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2020/2021
Nastavnik	Ime i prezime:	Doc.dr. Jelena Gaković			
	Kontakt podaci:	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja	3	seminar	vježbe	3
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Sadržaj nastavnog predmeta izučava se kroz različite aspekte socijalne ontologije i u nekoliko problemskih sklopova:</p> <p>Kroz sklop 5 (Komuniciranje i nove tehnologije) daje se povijesni pregled razvoja komunikacijskih tehnologija i upoznaje studente sa teorijama računarskog posredovanja komuniciranja. Kroz sklop 6 (Teorije informacijskog društva) student se upoznaju bliže sa ulogom informacijske i komunikacijske tehnologije u tzv. "informacijskom društvu" u kojem nove tehnologije stvaraju ambijent intelligentnog prostora, ispunjavaju sve sektore društvene ontologije ("sve sfere društvenog života") od političkog i ekonomskog do kulturnog i socijalnog. Aspekti: (a) informacijsko djelovanje u informacijskom društvu (hommo informaticus, kritike tehnološkog determinizma, konvergencija masovnih medija i digitalnih tehnologija); (b) politički, ekonomski i kulturni dometi elektronskih mreža (elektronska demokracija, elektronska tehnokracija, "tehnofix" i "kulturni kapital"); (c) društvene posljedice kompjuterskog posredovanja komuniciranja (nacionalni i internacionalna socijalizacija, komparativno iskustvo i komparativna svijest,</p>				

	programibilna supstancija, konstrukcija virtualnog identiteta). Kroz Sklop 7 (Političko komuniciranje) dovodi se društvena komunikacija u vezu sa političkom ontologijom, individualnom i javnom. Posmatraju se načini i sredstva komuniciranja na intersubjektivnoj ravni, u skupinama i agregatima.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj kolegija je da studente upozna sa glavnim topikama istraživanja u oblasti ove posebne sociologije te posebno sa metodama i spoznajnim oblicima (teorijskim i iskustvenim) koji nastaju u procesu ili kao ishodište društvenog komuniciranja. Budući da je predmet hibridnog karaktera i sadrži niz povezanih specijalističkih znanja o društvenoj komunikaciji, o različitim sredstvima komuniciranja i o različitim ciljevima komuniciranja, njegovo poučavanje se odvija i uz znanja s područja različitih znanstvenih disciplina (sociologija, logika, metodologija, semiotika i lingvistika simbolička logika, kognitivna znanost, informatika, teorija sociomedija).
Ishodi učenja	Znanje: Razumijeva spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije. Zna različite struje mišljenja, škole i teorijska usmjerenja i diferencira komunikaciju prema kontekstima i prema nivoima. Kritički reflektira o specifičnom društvenom i psihosocijalnom kontekstu komunikacije kao simbolsko/infomacijske aktivnosti. Eksplisira koncepte morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija. Vještine: Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju. Samostalno definira/prepoznaje probleme i određuje primjenu adekvatnih metoda kod istraživanja u području društvene komunikacije. Kompetencije: Uspješno prikuplja i tumači relevantne podatke (u okviru izučavanog područja), na osnovu kojih donosi sudove o relevantnim društvenim, naučnim ili etičkim dimenzijama. Kritički misli i koristi naučeno u postavkama istraživačkog rada u nastavnim aktivnostima.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarским obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja i vježbe: Spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije.
3.	Predavanja i vježbe: (Komuniciranje i nove tehnologije): povjesni pregled

	razvoja komunikacijskih tehnologija i upoznaje studente sa teorijama računarskog posredovanja komuniciranja.
4.	Predavanja i vježbe: Teorije informacijskog društva: uloga informacijske i komunikacijske tehnologije u tzv. "informacijskom društvu" u kojem nove tehnologije stvaraju ambijent inteligentnog prostora, ispunjavaju sve sektore društvene ontologije ("sve sfere društvenog života") od političkog i ekonomskog do kulturnog i socijalnog.
5.	Predavanja i vježbe: Osnove vizualne komunikacije - student se upoznaju sa konceptima morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija. Ukazuje se na funkcionalni odnos među dizajnerskim disciplinama, na tzv. kreativni koncept i tržišnu reprezentaciju.
6.	Predavanja i vježbe: informacijsko djelovanje u informacijskom društvu (hommo informaticus, kritike tehnološkog determinizma, konvergencija masovnih medija i digitalnih tehnologija)
7.	Predavanja i vježbe: politički, ekonomski i kulturni dometi elektronskih mreža (elektronska demokracija, elektronska tehnokracija, "tehnofix" i "kulturni kapital");
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: društvene posljedice kompjuterskog posredovanja komuniciranja (nacionalni i internacionalna socijalizacija, komparativno iskustvo i komparativna svijest, programibilna supstancija, konstrukcija virtualnog identiteta). Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanja i vježbe: Komunikacijski činovi i ekonomske transakcije. Komunikacija i kultura. Procesi i oblici interkulturalnog sporazumijevanja. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
11.	Predavanja i vježbe: Nove tehnologije i vizuelna kultura. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
12.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima djela Estetika komunikacije. Analiza i diskusija.
13.	Predavanja i vježbe: Reprezentacija, kodiranje i dekodiranje, znakovi i simboli. Rad na odabranim poglavljima Kultura i komunikacija : logika povezivanja simbola. Diskusija.
14.	Predavanja i vježbe: Društveni odnosi u doba digitalne kulture. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
15.	Predavanja i vježbe: Osvrt na suvremeni status oblasti i područja posebnih grana sociologije i tendencije razvoja istraživanja u globalnom kontekstu. Vježbe: Diskusija i zaključna razmatranja ključnih teza iz obavezne literature. Preporuke za dodatnu literaturu i istraživanje.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju interakciju, aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.</p>																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">R. br.</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">1.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Seminarski rad</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">20</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">2.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">20</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">3.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Prezentacija /domaći rad</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">4.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">25</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">25%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">5.</td> <td style="text-align: left; padding: 5px;">Završni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">25</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">25 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: right; padding: 5px;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogовору са наставником. 2. Prisustvo и активно praćenje и učešće u nastavnom procesu. 3. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta и потреби наставног процеса у договору са наставником. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <p style="margin-left: 40px;">4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT):</p> <p style="margin-left: 40px;">Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja и svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova и ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10).</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	10%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %		Ukupno: <u>100</u> bodova		100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	10%																										
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																										
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																										
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	25	25 %																										
	Ukupno: <u>100</u> bodova		100%																										

	<p>5. Uvjet za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eko, Umberto. Kultura, Informacija, Komunikacija. 2. McLuhan, Marshall. Razumijevanje medija. 3. Vreg, Franc. Društveno komuniciranje. 4. Caune, Jean. Estetika komunikacije. 5. Leach, Edmund. Kultura i komunikacija : logika povezivanja simbola 6. Ibrulj, Nijaz. Stoljeće rearanžiranja : eseji o identitetu, znanju i društvu. <p><i>Dodatna:</i></p> <p>Dreyfus, H.L.,(2009) On the internet, New York, Routledge. Latour, Bruno, (1991) "Technology is Society Made Durable", u J. Law (ur.), <i>A Sociology of Monsters</i>, London: Routledge Latour, B.,(2007), Nikada nismo bili moderni - ogled iz simetrične antropologije,Zagreb, Arkzin Deacon, D., Pickering, M.,Golding, P., Murdock, G. Researching Communications: A Practical Guide to Methods in Media and Cultural Analysis. London, Arnold, 1999. Miller, K. Communication Theories. Perspectives, Processes and Context. Boston, McGraw Hill, 2002. Trenholm S., Jensen A. Interpersonal Communication. Belmont, London, Wadsworth Pbl.Co., 2000. Frutiger, A. Signs and Symbols: Their Design and Meaning. Studio Editions, London, 1989. Kress, G. and T. Vanleeuwen. Reading Images: The Grammar of Visual Design. Routledge, London, 1996.</p>

	Prema obavezama/interesima studenata za teme seminarskih radova i prezentacija, i u skladu sa potrebama nastavnog procesa.
Napomene	

Tea S
Jen R /
Molendewe

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA PRAVA						
Šifra/kod	FIL SOC 218	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	6		
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	4	Ak. god.	2020/2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK						
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO					
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	U skladu s rasporedom konsultacija			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija Jednopredmetni studij: 2sata predavanja 2 sata vježbi						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pregled najznačajnijih pitanja sociologije prava, te upoznavanje studenata sa predmetom Sociologija prava						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima, pristupima i teorijskim koncepcijama prava kao društvenog fenomena, odnosno društvene stvarnosti prava. Osnovna ambicija predmeta je osposobljavanje studenata za otkrivanje, analiziranje i kritičko proispitivanje pravnih pojava kao društvenih pojava, te kontekstualno razumijevanje pravnih koncepcata, institucija, izvora i oblika prava u vezi sa nepravnim društvenim pojavama i procesima. Razvijanje analitičkog i kritičkog načina mišljenja i poimanja fenomena pravo kao društvenog fenomena, skupa sa savladavanjem osnovnih ideja sociologije prava datih u obliku povjesnog razvoja ideja, pomoći će studentima u opserviraranju, istraživanju i kritičkom rezoniranju teorijskih izraza o pravu kao i konkretnih pravnih diskursa te pozitivnog prava iz sociološke, odnosno sociološko-pravne perspektive						
Ishodi učenja	Osposobljenost studenata za shvatanje i istraživanje društvene stvarnosti prava, odnosno pravnih kao društvenih odnosa i društvene dimenzije pravnih pojava						

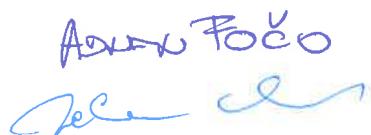
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	

	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Opća pitanja sociologije prava
3.	Opća pitanja sociologije prava
4.	Nastanak i razvoj sociologije prava
5.	Osnovne teorijske koncepcije u pravu
6.	Metod i funkcije sociologije prava
7.	Metod i funkcije sociologije prava
8.	Provjera znanja studenata
9.	Struktura socioološko-pravnog pristupa
10.	Struktura socioološko-pravnog pristupa
11.	Problemi sociologije prava
12.	Problemi sociologije prava
13.	Primjena sociologije prava
14.	Primjena sociologije prava
15.	Ponavljanje gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> - usmeno izlaganje - interaktivno analiziranje, komentiranje i pojašnjavanje diskusija pomoću multimedijalnih sredstava 																								
	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>aktivnost</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno: 100 bodova</td><td colspan="2">100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni ispit <p>Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad <p>Seminarski je rad oblik pismene provjere znanja. Može biti u obliku pripreme, obrade i predstavljanja nekog od programskih sadržaja iz šire literature, ili u obliku istraživanja zadane teme. Seminarski rad obavezno se izlaže i brani javno na časovima seminara.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost <p>Aktivnost uključuje redovnost u pohađanju nastave, izradu domaćih zadataća, sudjelovanje u diskusiji i dr. Bodove za aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i seminara.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit <p>• U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.</p> <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	parcijalni ispit	30	30%	2.	seminarski rad	20	20%	3.	aktivnost	20	20%	4.	završni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova		100%	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	parcijalni ispit	30	30%																						
2.	seminarski rad	20	20%																						
3.	aktivnost	20	20%																						
4.	završni ispit	30	30%																						
Ukupno: 100 bodova		100%																							
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="vertical-align: top; width: 30%;">a) 10 (A)</td> <td style="vertical-align: top;">- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</td> </tr> <tr> <td>b) 9 (B)</td> <td>- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</td> </tr> <tr> <td>c) 8 (C)</td> <td>- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</td> </tr> <tr> <td>d) 7 (D)</td> <td>- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</td> </tr> <tr> <td>e) 6 (E)</td> <td>- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</td> </tr> <tr> <td>f) 5 (F, FX)</td> <td>- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</td> </tr> </table>	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;	d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;	e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;	f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.												
a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;																								
b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;																								
c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;																								
d) 7 (D)	- općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;																								
e) 6 (E)	- zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;																								
f) 5 (F, FX)	- ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																								

	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Žorž Gurvič, „SOCILOGIJA PRAVA“, CID: Podgorica, 1997. 2. Duško Vrban, „SOCILOGIJA PRAVA: UVOD I IZVORIŠNE OSNOVE“, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2006 <p>Dopunska</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Platon „DRŽAVA“, BIGZ, Beograd, 1988.(Knjiga II, Knjiga IV). 2. Platon „ZAKONI“, BIGZ, Beograd, 1986.(Knjiga IV, Knjiga VI). 3. Ivan Šijaković i Dragana Vilić, „SOCILOGIJA ZA PRAVNIKE“, Udruženje sociologa, Banja Luka, 2013 4. Georg Vilhelm Fridrih Hegel „OSNOVNE CRTE FILOZOFIJE PRAVA“, Veselin Masleša, Sarajevo 1989. 5. Karl Rener, „SOCIJALNA FUNKCIJA PRAVNIH INSTITUTA“, Kultura, Beograd, 1960. 1. Franc Nojman, „VLADAVINA PRAVA“, Filip Višnjić, Beograd, 2002.
Literatura	
Napomene	

 Adrijan Počo
 Petar Češić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA PORODICE						
Šifra/kod	FIL SOC 306	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	Jednopredmetni Sociologija: 6ECTS Dvopredmetni studij: Sociologija i druga studijska grupa 4ECTS		
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	6 5 Soc i Etno	Ak. god.	2020/2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK						
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO					
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/1 E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	U skladu s rasporedom konsultacija			
Saradnik	Ime i prezime	TATJANA ŽARKOVIĆ, MA					
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	Jednopredmetni studij: Sociologija: 2 sata predavanja i 2 sata vježbi Dvopredmetni studij: Sociologija i druga studijska grupa: 2 sata predavanja i 2 sata vježbi STUDIJSKI PROGRAM SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA: 2sata predavanja						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none">- Historijske kontekstualizacije oblikovanja porodičnih veza i tipova porodice- Sociološko definiranje porodice i braka- Sociologija spolnosti i sociologija porodice kao dva međusobno uvjetovana pravca sociološkog analiziranja bračnih odnosa, porodice, potomstva i seksualnosti- Predmoderni koncept porodice- Porodica u primitivnim tribalističkim zajednicama i protozajednicama- Žena i porodica; balansiranje između profesionalne karijere i njege potomstva- Problematiziranje maskulinističko-feminističkih polova i razni pravci u teorijskoj eksplikaciji i prektičnoj figuraciji porodičnih zajednica i brakova- Klasična distinkcija muško-žensko; distinkcija unutar pojmove muškosti i ženskosti- Sociološko analiziranje porodičnih i bračnih nasilja- Seksualno zlostavljanje djece- Razvod braka- Ponovno sklapanje brakova- Gay i lezbejstvo kao pitanja sociologije zdravlja, seksualnosti i rodnih teorija <p>Teorijske analize porodice (funkcionalizam, feminizam, suvremeni pristupi porodičnim zajednicama)</p>						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studentima sa temeljnim sociološkim problematiziranjima fenomena porodice i strukturalnim postavkama ovog tipa društvenosti unutar kojih se ispreplići najrazličitiji odnosi i procesi koji ukazuju na neraskidivu uvjetovanost društvenih normi i vrijednosti na bračni i porodični odnos s jedne, te utjecaj porodičnih vrijednosti kao univerzalnih prepostavki za svaku kompleksniju društvenu nadgradnju.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Predavanja: Nastanak i razvoj sociologije porodice Vježbe: Z. Golubović: Porodica kao ljudska zajednica (analiza teksta)
3.	Predavanje: Historijski razvoj pojmovnog određenja porodice Vježbe: Z. Golubović: Porodica kao ljudska zajednica (analiza teksta) II
4.	Predavanje: Osnovne komponentne u proučavanju porodice Vježbe: A. Milić: Rađanje moderne porodice (analiza teksta)
5.	Predavanje: Socijalizacija i stabilizacija ličnosti Vježbe: A. Milić: Rađanje moderne porodice (analiza teksta) II
6.	Predavanje: Pojam roditeljstva Vježbe: S. Fočo: Sociologija odgoja i obrazovanja (analiza teksta)
7.	Predavanje: Pojam autoriteta i odnos roditelj-dijete Vježbe: S. Fočo: Sociologija odgoja i obrazovanja (analiza teksta) II E. Fromm: Autoritet i porodica
8.	Provjera znanja studenata
9.	Predavanja: Osnovne karakteristike srodstva Vježbe: M. Godelier: Načini proizvodnje, odnosi srodstva i demografske strukture C-L. Strauss: Elementarne strukture srodstva
10.	Predavanje: Brak Vježbe: E. Durkheim: Uvod u sociologiju porodice
11.	Predavanje: Brak II Vježbe: I. Kon: Dete i kultura
12.	Predavanje: Pol i rodna performativnost Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
13.	Predavanje: Vrijednosti u porodičnoj zajednici Vježbe: M. Segalen: Sociologija porodice (analiza teksta)
14.	Predavanje: Tipovi porodice; savremena strujanja u rekonceptualizacija pojma braka i smisla porodice Vježbe: M. Segalen: Sociologija porodice (analiza teksta)
15.	Predavanje: Patrijarhalna i moderna porodica u Bosni i Hercegovini Vježbe: prezentacija seminarskih radova
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Ishodi učenja	Studente/ice se potiče na primjenu sociološke imaginacije u razumijevanju isprepletenosti osobnog i društvenog života, kao i na propitivanje osobnog iskustva. Kolegij doprinosi povećanom razumijevanju fenomena braka, obitelji, kućanstva, porodice, srodstva, partnerskih odnosa i svih alternativnih oblika ljudskih intimnih te (pro)kreativnih zajednica, a kroz rad u seminarima pridonosi detekciji i izgrađivanju analitičkih spoznaja o obiteljskim i partnerskim odnosima, te omogućuje profesionalno osposobljavanju za kvalitetnije analiziranje takvih odnosa u profesionalnom radu																								
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>parcijalni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>seminarski rad</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>aktivnost</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>završni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni ispit Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • Seminarski rad Seminarski je rad oblik pismene provjere znanja. Može biti u obliku pripreme, obrade i predstavljanja nekog od programskih sadržaja iz šire literature, ili u obliku istraživanja zadane teme. Seminarski rad obavezno se izlaže i brani javno na časovima seminarata. • Aktivnost Aktivnost uključuje redovnost u poхађању nastave, izradu domaćih zadataća, sudjelovanje u diskusiji i dr. Bodove za aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i seminarata. • Završni ispit U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	parcijalni ispit	30	30%	2.	seminarski rad	20	20%	3.	aktivnost	20	20%	4.	završni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	parcijalni ispit	30	30%																						
2.	seminarski rad	20	20%																						
3.	aktivnost	20	20%																						
4.	završni ispit	30	30%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Literatura	Obavezna literatura:																								

	<p>1. S. Fočo: Sociologija (poglavlje Porodica, uloge i društvene funkcije). Sarajevo: Svjetlost, 2011.</p> <p>2. A. Giddens: Sociologija (odabrana poglavlja o porodici, rodu i seksualnosti). Zagreb: Globus, 2007.</p> <p>3. E. Durkheim: Uvod u sociologiju porodice (Emil Dirkem, ur. D. Marinković, Novi Sad, Mediteran Publishing, 2008.</p> <p>4. A. Milić: Sociologija porodice. Beograd: Čigoja štampa, 2007.</p> <p>5. D. Rihtman-Auguštin: <u>Struktura tradicijskog mišljenja</u>. Zagreb: Školska knjiga, 1984.</p>
	<p>Dodatna i preporučena literatura:</p> <p>1. H. Wilkinson (ed.): Family Business. London: Demos, 2000.</p> <p>2. J. Lewis: End of Marriage: Individualism and intimate Relations. Cheltenham: Edward Elgar, 2001.</p> <p>3. Scott, Jacqueline, Treas, Judith & Richards, Martin (eds.): The Blackwell Companion to the Sociology of Families. MA: Blackwell Publishing, 2004.</p>
Napomene	

Adnan Fečo
 Željko Češki
 Robert Šojo

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIJALNA EKOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL SOC 307	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	Jednopredmetni Sociologija: 6ECTS Dvopredmetni studij: Sociologija i druga studijska grupa 4ECTS
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	6	Ak. god.	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOĆO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	U skladu s rasporedom konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	TATJANA ŽARKOVIĆ, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Jednopredmetni studij: Sociologija: 2 sata predavanja i 2 sata vježbi Dvopredmetni studij: Sociologija i druga studijska grupa: 2 sata predavanja i 2 sata vježbi				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U ovom kolegiju se polazi od krize znanstveno-tehničke civilizacije i od kritike društvenih, ekonomskih i znanstvenih konstelacija koje proizvode i omogućuju nesputanu ekspanziju ljudskih moći i agresivno eksploriranje prirode i njezinih resursa. Na toj osnovi definira se nastanak i pojam ekologije kao kritičke svijesti i strateškog zahtjeva za očuvanje životne ravnoteže, kao i svijesti o potrebi temeljne promjene odnosa čovjeka i prirode. U tom okviru ispituju se vodeći pojmovi prirode, čovjeka i života, ekoloških sustava i ekoloških modela.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je da - polazeći od kritike znanstveno-tehničke civilizacije čiji je napredak u svome naličju proizveo bazično i globalno ugrožavanje prirode, te time opstanka i života uopće, - definira društvene, znanstvene, kulturne, tehničke, ekonomske i političke determinante nastanka ekološke svijesti i ekološkog pitanja.				

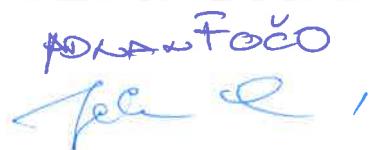
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Horizont ekološkog pitanja: lice i naličje znanstveno-tehničke civilizacije.
2.	Ekološke strategije i etika odgovornosti Čovjek-priroda-društvo Bio i ekotehnologija
3.	

	Povijest pojma prirode (koncepti prirode) Ekološka politika i ekološki pokreti
4.	Kriza prirode i nastanak ekologije Ekološki i kulturni determinizam
5.	Jedinstvo života i pitanje ravnoteže Ekološke etike (antropocentrična, patocentrična, biocentrična, ekocentrična)
6.	Pojam i vrst ekoloških sistema
7.	Ekološka niša
8.	Provjera znanja studenata
9.	Kibernetički pristup
10.	Energija i informacija Izazovi i rizici suvremenih znanstveno-tehničkih prodora u život
11.	Enviromentalistička, dubinska i holistička ekologija »Odgovornost« ili »neutralnost« znanosti
12.	Humana ekologija (aspekti: prirodni, socijalni, ekonomski, znanstveno-tehnički, kulturno-vrijednosni, društveno-institucijski, globalni...)
13.	Aspekti i dimenzije ekološke krize: oblici destrukcije prirode i granice rasta) Problemi genetske manipulacije
14.	Ekološke strategije i etika odgovornosti Bioetika i socijalni, pravni, politički, kulturni i religijski aspekti
15.	Teorije rizika Globalizacija u ključu ekološke kritike
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)
---	--

	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>parcijalni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>seminarski rad</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>aktivnost</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>završni ispit</td><td>30</td><td>30%</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	parcijalni ispit	30	30%	2.	seminarski rad	20	20%	3.	aktivnost	20	20%	4.	završni ispit	30	30%			Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	parcijalni ispit	30	30%																						
2.	seminarski rad	20	20%																						
3.	aktivnost	20	20%																						
4.	završni ispit	30	30%																						
		Ukupno: 100 bodova	100%																						
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni ispit <p>Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad <p>Seminarski je rad oblik pismene provjere znanja. Može biti u obliku pripreme, obrade i predstavljanja nekog od programskega sadržaja iz šire literature, ili u obliku istraživanja zadane teme. Seminarski rad obavezno se izlaže i brani javno na časovima seminara.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost <p>Aktivnost uključuje redovnost u poхађању nastave, izradu domaćih zadataća, sudjelovanje u diskusiji i dr. Bodove za aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i seminara.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit <p>U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.</p> <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>																								
Ishodi učenja	O sposobljenosti studenata za shvatanje i istraživanje socijalna ekologija																								
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Supek: Ova jedina zemlja. Zagreb: Globus, 1989. 2. A. Giddens: Sociologija (poglavlja o okolišu i riziku). Zagreb: Globus, 2007. 3. R. Marx: Kapital: pledoaje za čovjeka. Zagreb: Naklada Zadro, 2009. 4. H. Jonas, Princip odgovornost. V. Masleša, Sarajevo, 1990 5. M. Horkheimer: Kritika instrumentalnog uma. Zagreb: Globus, 1988 6. C. F. von Weizsäcker: Jedinstvo prirode. Sarajevo: Veselin Masleša, 1988. 7. O. Čaldarević, J. Šarinić: 'Suvremena komunikacijska tehnologija i urbana prostor, mesta, vrijeme'. U: <i>Socijalna ekologija</i>, 2008, 17/4. 8. Cifrić: Socijalna ekologija. Zagreb: Globus, 1989. 9. I. Cifrić: Leksikon socijalne ekologije. Zagreb: Školska knjiga, 2013. 																								

	Dodatna i preporučena literatura: 1. Capra, F: Vrijeme preokreta. Zagreb: Globus, 1986. 2. Clark, J. Renewing the Earth. Lonon: Green Print, 1990. 3. C. Merchant: Radical Ecology. New York: Routledge, Cahapman & Hall Inc., 1992. 4. M. Bookchin: Toward an Ecological Society. Black Rose Books, 1996. 5. Bookchin, M. The Philosophy of Social Ecology. Black Rose Books, 1995.
Napomene	

 Pon. - Foča
 Štefan Č.

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP Teorije društvene i državne strukture BiH						
Šifra/kod	FIL SOC 410	Status (obavezni ili izborni)	IP	ECTS	6		
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema						
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK						
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO					
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/1 E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konultacija			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja _2__; seminar____; vježbe_2__						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Analizirati i izučiti veoma komplikiranu društvenu i državnu strukturu Bosne i Hercegovine koja je rezultat, s jedne strane mirovnih sporazuma o Bosni i Hercegovini (Vašingtonskog i Dejtonskog sporazuma), s druge strane ubrzanih tranzicijskih procesa kroz koje se ove strukture formiraju.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Značenje pojmova društvena i državna struktura. Raspad društvenih i državnih struktura Bosne i Hercegovine 1992. godine i formiranje ratnih struktura. Bosna i Hercegovina u mirovnim procesima. Washingtonski sporazum i njegova rješenja. Značaj federalizacije BiH za konstituiranje novih društvenih i državnih struktura. Kantonizacija Federacije BiH i odnosi različitih nivoa vlasti. Značenje vitalnog nacionalnog interesa i njegova zaštita u Federaciji BiH. Struktura Parlamenta Federacije BiH. Građanski i nacionalni princip funkcioniranja vlasti u Federaciji BiH. Ustavna struktura Republike Srpske. Princip jedinstva vlasti u RS. Institucije zaštite vitalnog nacionalnog interesa u RS. Značenje paralelnih specijalnih veza Federacije BiH i RS prema susjednim državama. Pretpostavke za Daytonski mirovni sporazum. Daytonска ustavna struktura BiH. Razlika entitetskog i federalnog uređenja. Odnos entiteta i države BiH. Modaliteti i značaj konsenzusa u odlučivanju organa vlasti BiH. Politička struktura BiH – političke stranke i njihovi programi. Nacionalne i građanske stranke u BiH. Vjerske institucije u BiH i njihov značaj. Nevladine organizacije u BiH i njihov značaj. Uloga međunarodne zajednice u BiH. Institucija OHR-a i njen značaj u BiH.						
Ishodi učenja	Znanje i razumijevanje društvene i državne strukture Bosne i Hercegovine.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim

	kalendarom ; Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarским obavezama.
3.	Predavanje: Uvodno predavanje. Značenje pojmova društvena i državna struktura. Vježbe: Analiza izvornih dokumenata.
4.	Predavanja: Raspad društvene i državne strukture Bosne i Hercegovine. Bosna i Hercegovina u mirovnim procesima. Washingtonski sporazum i njegova rješenja. Vježbe: Analiza izvornih dokumenata.
5.	Predavanje: Značaj Federalizacije BiH za konstituiranje novih društvenih i državnih struktura. Vježbe: Analiza izvornih dokumenata. Diskusija.
6.	Predavanje: Značenje vitalnog nacionalnog interesa i njegova zaštita u Federaciji BiH. Vježbe: Prezentacija seminarskih radova.
7.	Predavanje: Struktura Parlamenta Federacije BiH. Građanski i nacionalni princip funkcioniranja vlasti u Federaciji BiH. Vježbe: Analiza izvornih dokumenata.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Ustavna struktura Republike Srpske. Princip jedinstva vlasti u RS. Institucije zaštite vitalnog nacionalnog interesa u RS. Vježbe: Rad na odabranim izvornim dokumentima.
10.	Predavanje: Značenje paralelnih specijalnih veza Federacije BiH i RS prema susjednim državama Vježbe: Analiza odabranih izvornih dokumenata.
11.	Predavanje: Pretpostavke za Daytonski mirovni sporazum. Daytonska ustavna struktura BiH. Vježbe: Analiza izvornih dokumenata. Diskusija.
12.	Predavanje: Razlika entetskog i federalnog uređenja. Odnos entiteta i države BiH. Modaliteti i značaj konsenzusa u odlučivanju organa vlasti BiH. Vježbe: Analiza izvornih dokumenata.
13.	Predavanje: Politička struktura BiH – političke stranke i njihovi programi. Nacionalne i građanske stranke u BiH. Vježbe: Analiza izvornih dokumenata.
14.	Predavanje: Politička struktura BiH - Vjerske institucije u BiH i njihov značaj. Nevladine organizacije u BiH i njihov značaj. Uloga međunarodne zajednice u BiH. Institucija OHR-a i njenznačaj u BiH. Vježbe: Diskusija i zaključna razmatranja ključnih izvora iz obavezne literature.
15.	Predavanje: Uloga međunarodne zajednice u BiH. Institucija OHR-a i njen značaj u BiH. Vježbe: Preporuke za dodatnu literaturu i istraživanje.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.																								
	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>aktivnost</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td><td style="border-top: none;">Ukupno: 100 bodova</td><td style="border-top: none;">100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	parcijalni ispit	30	30%	2.	seminarski rad	20	20%	3.	aktivnost	20	20%	4.	završni ispit	30	30%			Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	parcijalni ispit	30	30%																						
2.	seminarski rad	20	20%																						
3.	aktivnost	20	20%																						
4.	završni ispit	30	30%																						
		Ukupno: 100 bodova	100%																						
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni ispit <p>Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad <p>Seminarski je rad oblik pismene provjere znanja. Može biti u obliku pripreme, obrade i predstavljanja nekog od programskih sadržaja iz šire literature, ili u obliku istraživanja zadane teme. Seminarski rad obavezno se izlaže i brani javno na časovima seminara.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost <p>Aktivnost uključuje redovnost u počinjanju nastave, izradu domaćih zadatača, sudjelovanje u diskusiji i dr. Bodove za aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i seminara.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit <p>U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.</p> <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>																								
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Washingtonski sporazum (izvorni dokumenti) 2. Daytonski sporazum (izvorni dokumenti) 3. Ustav Federacije BiH (izvorni dokumenti) 4. Ustav Republike Srpske (izvorni dokumenti) 5. Ustav BiH (izvorni dokumenti) <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I. Komšić: Socijalna moć uma. Uvod u teoriju socijalne pulsacije. Sarajevo: Svjetlost, 2012. 2. I. Komšić: Preživljena zemlja. Ko je, kada i gdje dijelio BiH. Zagreb: Prometej, 2006. 																								
Napomene																									

ADRIJAŠ FOĆO
JALO KOMŠIĆ

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA MOĆI I LJUDSKIH PRAVA II SOCIOLOGIJA MOĆI I LJUDSKIH PRAVA – STUDIJSKI PROGRAM SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA						
Šifra/kod	<i>FIL SOC 405</i> <i>FIL SOC 402</i>	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	6		
Ciklus studija	II ciklus studija	Semestar	2	Ak. god.	2020/2021		
Predučjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	položen ispit iz Sociologije moći i ljudskih prava I (FIL SOC 402)						
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK						
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO					
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	U skladu s rasporedom konsultacija			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	JEDNOPREDMETNI STUDIJ: SOCIOLOGIJA: 2sata predavanja 2 sata vježbi STUDIJSKI PROGRAM SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA: 2sata predavanja 2 sata vježbi						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa temeljnim značenjima kategorije moći kao takve, odnosa između moći, politike i vlasti, problema legitimite i legalnosti moći. Studenti će se nastojati upoznati sa problemom i fenomenom državne moći i njenim sredstvima, sa tipovima državne moći, totalitarne moći i savremenim legitimiranjima moći.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje moći kao najvažnijeg društvenog fenomena je danas osnovni cilj društvene nauke. Historija fenomena moći je povezana s historijom ljudskog društva, nastankom države i oblicima njene vlasti. Danas je ovaj fenomen usko povezan s afirmacijom ljudskih prava, demokratizacijom države i globalizacijom svijeta. U današnjem konfliktom svijetu koga karakteriziraju globalizacija sile i terorizma, proučavanje odnosa moći i ljudskih prava je od prvorazrednog teorijskog i praktično-političkog značaja.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	a) Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarским obvezama
	Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendаром
	Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti
2.	Predavanje: Uvod u sistem ljudskih prava. Povijest i filozofija ljudskih prava. Ljudska prava i građansko društvo. Generacije ljudskih prava. Ljudsko Vježbe: Analiza poglavlja knjige: <i>Razumijevanje ljudskih prava</i> , ur.W. Benedek, M. Nikolova. Praktična vježba na odabranim pitanjima ljudskih prava.

3.	Predavanje: Demokratske transformacije i građansko društvo. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige Ch. Taylor: Prizivanje građanskog društva. Diskusija.
4.	Predavanje: Standardi ljudskih prava. Opći instrumenti zaštite ljudskih prava. Međunarodna kaznena jurisdikcija. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige <i>Razumijevanje ljudskih prava</i> , ur.W. Benedek, M. Nikolova. Praktična vježba na odabranim pitanjima ljudskih prava.
5.	Predavanje: Građansko društvo kao prostor individualne suverenosti. Građanski integrисани oblici svijeta života. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige. Ch. Taylor: Prizivanje građanskog društva Diskusija.
6.	Predavanje: Regionalni sistemi zaštite i promicanja ljudskih prava. Europske institucije i tijela za zaštitu ljudskih prava. Međuamerički sistem ljudskih prava. Afrički sistem ljudskih prava. Vježbe: Analiza <i>Opće deklaracije o ljudskim pravima i Europske konvencije o ljudskim pravima</i> . Grupna vježba na odabranim članovima deklaracije i konvencije.
7.	Predavanje: Osporavanje prava: prava građana, „rasa“ i etnička pripadnost Vježbe: Analiza četvrteg poglavlja knjige: <i>Savremena politička sociologija – globalizacija, politika i moć</i> , Kate Nash. Prezentacija i odbrana seminarskih radnji.
8.	PROVJERA ZNANJA STUDENATA
9.	Predavanje: Globalni izazovi i mogućnosti za ljudska prava Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige <i>Razumijevanje ljudskih prava</i> , ur.W. Benedek, M. Nikolova. Prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanje: Teorija novih društvenih pokreta: konflikt i kultura. Teorija mobilizacije. Vježbe: Analiza trećeg poglavlja iz knjige <i>Savremena politička sociologija – globalizacija, politika i moć</i> , Kate Nash. Prezentacija i odbrana seminarskih radnji.
11.	Predavanje: Odnos principa građanstva i principa multikulturalnosti. Individualna i kolektivna prava. Politika nediskriminacije i politika priznavanja različitosti. Vježbe: Prezentacija seminarskih radnji.
12.	Predavanje: Građanska prava, siromaštvo i socijalno isključivanje Vježbe: Rad na odabranim poglavljima djela: <i>Razumijevanje ljudskih prava</i> , ur.W. Benedek, M. Nikolova. Diskusija o pitanjima: sloboda od siromaštva, ne-diskriminacija, pravo na zdravlje.
13.	Predavanje: Moć i politička vlast. Afirmacija ljudskih prava, demokratizacija države i globalizacija svijeta. Vježbe: Grupna vježba i prezentacija rezultata. Odabrani izvori sekundarne literature – preporuka.
14.	Predavanje: Metodologija obrazovanja za ljudska prava. Obrazovanje građana, prava i dužnosti. Vježbe: Ljudska prava i njihovo kršenje u bosanskohercegovačkom kontekstu. Diskusija.
15.	Dopunska predavanja po izboru studenata. Završne konsultacije. Vježbe: Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)</p>																								
	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="446 518 1406 743"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>aktivnost</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>završni ispit</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	parcijalni ispit	30	30%	2.	seminarski rad	20	20%	3.	aktivnost	20	20%	4.	završni ispit	30	30%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	parcijalni ispit	30	30%																						
2.	seminarski rad	20	20%																						
3.	aktivnost	20	20%																						
4.	završni ispit	30	30%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parcijalni ispit Parcijalni je ispit pismeni, a organizira se osme sedmice u semestru. • Seminarski rad Seminarski je rad oblik pismene provjere znanja. Može biti u obliku pripreme, obrade i predstavljanja nekog od programskih sadržaja iz šire literature, ili u obliku istraživanja zadane teme. Seminarski rad obavezno se izlaže i brani javno na časovima seminara. • Aktivnost Aktivnost uključuje redovnost u pohađanju nastave, izradu domaćih zadataća, sudjelovanje u diskusiji i dr. Bodove za aktivnost student može dobiti na časovima predavanja i seminara. • Završni ispit U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>																								
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

 Handwritten signatures in blue ink, likely belonging to the professor or administrator who approved the document.

Literatura	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. A. Dahl: Demokracija i njeni kritičari. Podgorica: CID, 1999. 2. J. Grey: Liberalizam. Zagreb: Politička kultura, 1999. 3. H. Arendt: Totalitarizam. Zagreb: Politička kultura, 1996. 4. R. Kalanj: Ideologija, utopija, moć. Zagreb: Jesenski i Turk, 2010. 5. M. Castells: Uspon umreženog društva. Zagreb: Golden marketing, 2000. 6. J. K. Galbraith: Anatomija moći. Zagreb: Stvarnost, 1987. 7. A. Giddens: Treći put. Zagreb: Politička kultura, 1999. 8. U. Beck: Što je globalizacija? Zagreb: Vizura, 2003. 9. C. Taylor: Bolest moderniteta. Beograd: Čigoja štampa, 2002. 10. J. Rawls: Politički liberalizam. Zagreb: KruZak, 2000. 11. R. A. Dahl: Poliarhija. Zagreb: Politička kultura, 1998.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

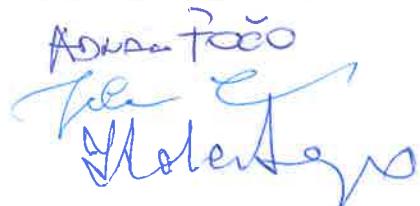
Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SAVREMENA SOCIOLOGIJA II						
Šifra/kod	FIL SOC 404	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	6		
Ciklus studija	II ciklus	Semestar	2	Ak. god.	2020/2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK						
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOĆO					
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	U skladu s rasporedom konsultacija			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija Jednopredmetni studij: 2sata predavanja 2 sata vježbi						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pregled najznačajnijih savremenih socioloških teorija Savremene teorijske spoznaje o društvu Savremene empirijske spoznaje o društvu Kritička teorija društva Savremeni problemi društva. Prilog izučavanju devijacija na mikro i makrosociološkoj razini istraživanja socijalnih fenomena. Teorije nacije , Fenomen nacionalizma i tipologija nacionalizma Globalizacija Procesi tranzicije i transformacije društva. Transformacija elemenata društvene strukture i transformacija strukture kao takve.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa najznačajnijim sociološkim teorijama koje strukturiraju savremenu sociološku misao uz komparativan pristup nekim osnovim smjernicama klasičnih socioloških teorija. <i>Savremena sociologija II</i> koja se kao kolegij sluša u toku II semestra analizirat će savremene sociološke teorije od postparsonovskog perioda do sadašnjih strujanja u sociološkom konceptualnom I praktičnom diskursu, kao i savremena tendencije metodološko-praktične analize socijalnih fenomena intenzivne moderne (Giddens) I postmoderne.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obvezama studenata
2.	Predavanja: Pregled najznačajnijih savremenih socioloških teorija osamdesetih i devedesetih

	godina XX stoljeća Vježbe: Jefrey C. Alexander: Theoretical Logic in Sociology (odabrana poglavlja)	
3.	Predavanja: Metodološki individualizam R. Boudona Vježbe: G. Ritzer: Savremena sociologiska teorija (odabране topike)	
4.	Predavanja: Kritička teorija društva u kontekstu Habermasove preobrazbe modernosti Vježbe: Teorija društvenog djelovanja (sistem i životni svijet) Vježbe II: prezentacija seminarских radova	
5.	Predavanja: Vježbe: Teorija društvenog djelovanja (kritika instrumentalno-kalkulabilnog uma i zasnivanje komunikativne zajednice) Vježbe II: prezentacija seminarских radova	
6.	Predavanja: Racionalni izbor i paradigme teorije razmjene Vježbe: analiza dijelova teksta Jamesa Colemana Foundations of Social Theory (poglavlje III) Vježbe II: prezentacija seminarских radova	
7.	Predavanja: Socijalni kapital i civilno društvo; kulturnu kapital P. Bourdieua Vježbe: Oblici socijalnog kapitala, kreiranje, održavanje i destruiranja socijalnog kapitala (analiza Colemanovog djela Foundations of Social Theory (poglavlje II- Struktura Djelovanja)) Vježbe II: prezentacija seminarских radova	
8.	Provjera znanja studenata	
9.	Predavanja: Postmodernističke paradigmе i povratak k Marxu Vježbe: analiza dijela knjige D. Harveya <i>The Condition of Postmodernity: An Inquiry into the Origins of Cultural Change</i>	
10.	Predavanja: Liberalne, marksističke i radikalno feminističke sociološke teorije Postmodernističke feminističke teorije Vježbe: Lineralni sistem djelovanja i unutarnja struktura djelovanja (elementi matematike društvenog djelovanja Jamesa Colemana) analiza poglavlja V Foundations of Social Theory (tematske jedinice 25, 26, 32 i 34).	
11.	Predavanje: Globalizacija kao socio-politički i kulturni fenomen I Vježbe: Immanuel Wallerstein: Suvremeni svjetski sistem (analiza djela)	
12.	Globalizacija kao socio-ekonomski i politički fenomen Vježbe: Joseph Stiglitz: Proturječja globalizacije (analiza djela)	
13.	Predavanje: Smisao savremenih socioloških teorija i empirijskih implikacija na socijalne konstelacije XXI stoljeća Vježbe: završna prezentacija seminarских radova	
14.	Predavanja: Osnove teorije strukturacije Vježbe: Giddens (Konstitucija društva) I	
15.	Predavanja: Osnove teorije strukturacije Vježbe: Giddens (Konstitucija društva) I	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																																								
	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad /prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	10	10	2.	Aktivnost u nastavi	10	10	3.	Domaći rad /prezentacija	10	10	4.	Prisustvo nastavi	20	20	5.	Završni ispit	50	50															Ukupno: 100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Seminarski rad	10	10																																						
2.	Aktivnost u nastavi	10	10																																						
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10																																						
4.	Prisustvo nastavi	20	20																																						
5.	Završni ispit	50	50																																						
		Ukupno: 100 bodova	100%																																						
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene teme u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. <p>Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>																																								
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																								
	<table style="width: 100%;"> <tr> <td>a) 10 (A)</td> <td>- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</td> </tr> <tr> <td>b) 9 (B)</td> <td>- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</td> </tr> <tr> <td>c) 8 (C)</td> <td>- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</td> </tr> </table>	a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;	b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;	c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;																																		
a) 10 (A)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;																																								
b) 9 (B)	- iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;																																								
c) 8 (C)	- prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;																																								

	d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Salih Fočo: Sociologija. Sarajevo: Svjetlost, 2011. 2. Salih Fočo: Ogledi o tranziciji. Zenica: Dom Štampe, 2005. 3. Anthony Giddens: Sociologija. Globus: Zagreb, 2007. 4. George Ritzer: Suvremena sociološka teorija. Zagreb: SNL, 1997. 5. Talcott Parsons: The Social System. London: Glenloe Press, 1951. 6. Pierre Bourdieu: Logic of Practice. Stanford University Press, 2002. 7. Anthony Giddens: Constitution of Society. Polity Press, 1986. 8. Erving Goffman: Kako se predstavljamo u svakodnevnom životu. Beograd: Geopoetika, 2000. 9. Manuel Castells: Uspon umreženog društva (odabrana poglavlja). Zagreb: Golden Marketing, 2000. 10. Jürgen Habermas: Filozofski diskurs moderne (odabrana poglavlja). Zagreb: Globus, 1988. 11. Jürgen Habermas: Problemi legitimacije u kasnom kapitalizmu. Zagreb: Naprijed, 1982. 12. Z. Bauman: Tekuća modernost. Zagreb: Pelago, 2011. 13. G. Ritzer: Mekdonaldizacija društva. Zagreb: Jesenski i Turk, 1999. 14. W. L. Neumann: Basics of Social Research. University of Wisconsin-Whitewater, 2012.
Napomene	

Taida Suljkic

From: Tomislav Tadic <tomislav.tadic@yahoo.com>
Sent: četvrtak, 28. januar 2021. 15:42
To: Taida Suljkic
Subject: SILABUSI 2020/2021

Poštovana Taida,

dostavljam Vam silabuse za ljetni semestar 2020/2021 godine kako biste ih uputili NNV fakulteta i objavili na web stranici našeg fakulteta.

Srdačan pozdrav,

Doc.Dr.sci Tomislav Tadic
Odsjek za Sociologiju
Filozofski fakultet UNSA

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U SOCIOLOGIJU II				
Šifra/kod	FIL SOC 112	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	ODSLUŠAN KOLEGIJ UVOD U SOCIOLOGIJU I				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC.DR.SCI TOMISLAV TADIĆ			
	Kontakt podaci	Kabinet:64 E-mail: tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	PREMA RASPOREDU	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E- mail: tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	PREMA RASPOREDU	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____ 3 ____ ; seminar ____ ; vježbe ____ 3 ____				

Kratak opis kolegija/nastavnog predmeta	Kolegij otvara pitanja odnosa klasične i suvremene sociologije s akcentom na sociološki sustav Maxa Webera i Talcota Parsona. U okviru kolegija studenti se upoznaju sa osnovnim pitanjima i problemima mikrosociologije i makrosociologije te se u skladu stišim susreću i sa suvremenim tendencijama u sociologiji kao što su sociologija Norberta Elias-a i Jeffrey C. Alexandra. U okviru kolegijuma se tematski izlažu pitanja strukturalnog funkcionalzma, generičkog strukturalizma, nepozitivizma i historijske sociologije. Kolegij se bavi promišljanjem značaja i odnosa nekih tema iz klasične sociologije ka pitanjima relevantnim u suvremenom sociološkom kontekstu. Akcenat je na teorijsku sociologiju.
Cilj kolegija/nastavnog predmeta	Cilj kolegija je studente upoznati sa «razvijenijim» temama u klasičnoj sociologiji i njihovom značaju za suvremenu sociologiju. Cilj kolegija jeste u tendenciji da se shvati prelaz iz tradicionalnog «industrijskog» društva u suvremeno «fluidno» ili društvo «druge modernosti».
Ishodi učenja	Ishodi učenja se sastoje u nastojanju da studenti mogu ovladati pojmovima klasičnih socioloških pravaca i predstavnika.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Sociologija Maxa Webera. Biografska skica, Filozofski korijeni interpretativne sociologije u fenomenologiji i hermeneutici. Neokantovstvo i Weber. Socijalne promjene u Europi u Weberovo doba.
2.	Interpretativna sociologija kao mikrosociologija. Društveno djelovanje i djelovanje. Odnos subjektivizma i objektivizma u ranoj klasičnoj sociologiji. Višekatnost Weberove sociologije.
3.	Nesrazmjernost objektivnih vrijednosti iz subjektivnog djelovanja u Weberovoj sociologiji. Sociološki pogledi na odnos racionalnosti i iracionalnosti. Na putu ka «racionalizaciji».
4.	Racionalizacija, reformacija i nastanak kapitalizma. Metaforika «gvozdenog kaveza» i pitanje birokratije.
5.	Kontekst nastanka <i>Protestantske etike i duha kapitalizma</i> . Weber i dvije tradicije sociologije religije.

6.	Metodologija društvenih znanosti kao pitanje idealnih tipova i stanovište o vrjednosnoj neutralnosti sociologije. Idealni tipovi društvenog djelovanja
7.	Zaključna razmatranja o principima Weberove sociologije. Kratko poređenje Weberove i Eliasove metodologije u sociologiji.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Strukturalni funkcionalizam: osnovni predstavnici i centralne teme. Pitanje autentičnosti američke sociologije. Šta su makrosociologije?
10.	Biografska skica Talcota Parsons-a. Integracija Weberove i Durkheimove sociologije.
11.	Strukturalni funkcionalizam i pitanje socijalnih sistema. Odnos sistem i okolina kao pitanje «kompleksnosti» društvenog svijeta.
12.	AGIL shema kao centralno ishodište Parsonsove sociologije.
13.	Izvorište strukturalnog funkcionalizma u teoriji socijalne stratifikacije
14.	Robert K. Merton i postulati funkcionalne analize društva.
15.	Robert N. Bellah i revitalizacija evolucionističkog diskurza u sociologiji strukturalnog funkcionalizma. Zaključna razmatranja o gradivu obradivanom tokom semestra.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i Vježbe																																			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 15%;">br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> <th style="text-align: center;">R.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prisustvo nastavi (uvjet za dobivanje potpisa na kraju semestra)</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5%</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad : u pisanim oblicima (7 do 10 stranica) te usmeno izložen i odbranjen. (uvjet za dobivanje potpisa)</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Dva testa u pisanim/esejskim oblicima u osmoj i posljednjoj sedmici nastave</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Aktivno učešće studenata u nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5%</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Zavrni ispit: pismeni i usmeni.</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td></td> </tr> <tr> <td align="right" colspan="5" style="text-align: center; padding-top: 10px;">Ukupno: _____ bodova 100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovni i redovni samofinansirajući studenti su dužni prisutvovati nastavi, ukoliko odsustvuje više od dvije sedmice za redom student neće dobiti potpis. • Redovni, Vanredni, Redovni samofinansirajući studenti dužni su tokom semestra dostaviti kraći pisani seminarski rad (7-10 stranica), te ga izložiti pred kolegama. Nakon izlaganja student mora odgovoriti na pitanja koje mu postave drugi studenti ili nastavnik/suradnik. Pitanja u seminarskom radu, tiču se striktno teme o kojoj je student pisao. Pisani rad mora zadovoljavati metodološke standarde APA. Student koji ne izvrši navedene obaveze neće dobiti potpis. Odbranjen seminarski rad upisat će se u indeks. Bez indeksa student ne može pristupiti odbrani seminarskog rada. • Tokom semestra izvršiti će se dvije provjere znanja (osma i šesnaesta sedmica). Provjere znanja činit će pisanje eseja na tri teme. Ukoliko student ne dobije pozitivnu ocjenu iz prve provjere znanja, neće moći pristupiti drugoj provjeri znanja u semestru. • Aktivno učešće studenata u nastavi podrazumijeva: pročitanu literaturu za svaku sedmicu nastave, kritičko komentiranje pročitane literature i pravljenje vlastitih i vlastoručnih bilješki o istoj te postavljanje dodatnih tema za raspravu i razradu. • Završni pismeni ispit sastojat će se od dva pitanja esejskog tipa. Ispit se smatra položenim ako su tačno odgovorena oba pitanja. Nakon položenog pismenog ispita, student može pristupiti usmenom ispit. Usmeni ispit sačinjen je iz tri nasumično izvučena pitanja koja obuhvataju svu obveznu literaturu i šire teme obradene na predavanjima i vježbama. Studentu se u indeks upisuju i pismeni i usmeni ispit, a u ISSS upisuje se viša ocjena. Položen pismeni ispit važi dva roka, ukoliko student u međuvremenu ne položi usmeni ispit, automatski se poništava i pisani dio ispita. 	br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	R.	1.	Prisustvo nastavi (uvjet za dobivanje potpisa na kraju semestra)	5	5%		2.	Seminarski rad : u pisanim oblicima (7 do 10 stranica) te usmeno izložen i odbranjen. (uvjet za dobivanje potpisa)	20	20%		3.	Dva testa u pisanim/esejskim oblicima u osmoj i posljednjoj sedmici nastave	20			4.	Aktivno učešće studenata u nastavi	5	5%		5.	Zavrni ispit: pismeni i usmeni.	50	20		Ukupno: _____ bodova 100%				
br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	R.																																
1.	Prisustvo nastavi (uvjet za dobivanje potpisa na kraju semestra)	5	5%																																	
2.	Seminarski rad : u pisanim oblicima (7 do 10 stranica) te usmeno izložen i odbranjen. (uvjet za dobivanje potpisa)	20	20%																																	
3.	Dva testa u pisanim/esejskim oblicima u osmoj i posljednjoj sedmici nastave	20																																		
4.	Aktivno učešće studenata u nastavi	5	5%																																	
5.	Zavrni ispit: pismeni i usmeni.	50	20																																	
Ukupno: _____ bodova 100%																																				
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																			

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Salih Fočo: <i>Sociologija</i></p> <p>Max Weber: <i>Privreda i Društvo</i></p> <p>Max Weber: <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i></p> <p>Max Weber: <i>Metodologija društvenih nauka</i></p> <p>Talcott Parsons: <i>Društveni sistem</i></p> <p>Emile Durkheim: <i>O podjeli društvenog rada</i></p> <p>Emile Durkheim: <i>Pravila sociološkog metoda</i></p> <p>Auguste Comte: <i>Kurs pozitivne filozofije</i></p> <p>Rober K. Merton: <i>O teorijskoj sociologiji</i></p>
	<i>Dodatna</i>
Napomene	<p>Javni skupovi znanstvenog tipa (znanstvene konferencije, promocije knjiga i slično) mogu kompenzirati nastavu.</p> <p><i>Teč. L.</i></p>

M. Melentijevs

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SAVREMENE SOCIOLOŠKE TEORIJE						
Šifra/kod	FIL SOC 205	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	7		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	ODSLUŠAN KOLEGIJ KLASIČNE SOCIOLOŠKE TEORIJE						
Jezik izvođenja nastave							
Nastavnik	Ime i prezime	DOC.DR.SCI TOMISLAV TADIĆ					
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija objavljenom na web stranici fakulteta			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>3</u> ; seminar _____; vježbe <u>3</u>						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij problematizira centralna pitanja suvremene sociologije. U fokusu kolegija su sociologije Zygmunta Baumana, Anthony Giddensa, Ulricha Becka i Norberta Elias. U koelgiju će se konsultirati i drugi suvremeni sociolozi u kontekstu analize navedenih.						

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj koelgija jeste da studenti ovladaju centralnim problemima i pojmovima u okviru suvremene teorijske sociologije.
Ishodi učenja	Centralni ishod kolegija jeste dubinsko, suštinsko i kritičko sagledavanje okolnosti u kojima se nalazi suvremeni svijet s akcentom na pojam krize kao zajednički imenitelj većine socioloških sustava.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Sociologija Zygmunta Baumana. Biografska skica. Društva između «solidnosti i fluidnosti» Koncept refleksivnosti u suvremenoj sociologiji. Problem krize kao centralni problem suvremene sociologije.
2.	Fluidna modernost kao pitanje definicije suvremenih društava. Pitanje emancipacije i socijalne integracije pojedinca u turbulentnim promjenama kojima je obuhvaćen suvremeni svijet. Baumanov model umreženog društva i njegovo shvatanje. Lyotard vs Bauman o prirodi koncepta postmodernosti.
3.	Individualnost i strogo kontrolirani socijalni svijet u sociologiji Z. Baumana.
4.	Sociološki smisao vremena i prostora i mogućnost njihove rekonceptualizacije suvremenim društvenim okvirima.
5.	Kritika rada kao «linearne racionalnosti» u sociologiji Z. Baumana
6.	Od žrtve do zajednice u socio-antrpološkim koncepcijama Girarda i Baumana.

7.	Postmodernost kao «radikalizirana konsekvenca modernosti» u Giddensovoj teoriji društvene strukturacije.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Giddensova teorija društvene strukturacije: osnovna pitanja i problemi. Integracija K.T.D, interpretativne sociologije, socijalne fenomenologije i dr. Tendencija u klasičnoj sociologiji.
10.	Između aktera i strukture: rekonceptualizacija tradicionalnog sociološkog vokabulara u Giddensovoj sociologiji.
11.	Postoskudičnost i institucionalne dimenzije modernosti u sociologiji A. Giddensa.
12.	Ulrich Beck i pitanje «Društva rizika». Biografija i sociološka zaostavština Ulricha Becka
13.	Individualizacija i rekuriranje «konzervativne revolucije» u okvirima Beckove sociologije.
14.	Norbert Elias i «figuracijska sociologija». Biografija i problem tipologiziranja Eliasove sociologije. Izvorište historijske sociologije u okvirima Procesa civiliziranja.
15.	Opsezi, dosezi i sadržaji suvremnene sociologije. Značaj Mouzelisovog pitanja: što je pošlo krivo?
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																												
<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 10%;">br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prisustvo nastavi (uvjet za dobivanje potpisa na kraju semestra)</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad : u pisanom obliku (7 do 10 stranica) te usmeno izložen i odbranjen. (uvjet za dobivanje potpisa)</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Dva testa u pisanom/esejskom obliku u osmoj i posljednjoj sedmici nastave</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Aktivno učešće studenata u nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Zavrni ispit: pismeni i usmeni.</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td align="center" colspan="4" style="text-align: center; padding-top: 10px;">Ukupno: _____ bodova 100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovni i redovni samofinansirajući studenti su dužni prisutvovati nastavi, ukoliko odsustvuje više od dvije sedmice za redom student neće dobiti potpis. • Redovni, Vanredni, Redovni samofinansirajući studenti dužni su tokom semestra dostaviti kraći pisani seminarski rad (7-10 stranica), te ga izložiti pred kolegama. Nakon izlaganja student mora odgovoriti na pitanja koje mu postave drugi studenti ili nastavnik/suradnik. Pitanja u seminarskom radu, tiču se striktno teme o kojoj je student pisao. Pisani rad mora zadovoljavati metodološke standarde APA. Student koji ne izvrši navedene obaveze neće dobiti potpis. Odbranjeno seminarski rad upisat će se u indeks. Bez indeksa student ne može pristupiti odbrani seminarskog rada. • Tokom semestra izvršit će se dvije provjere znanja (osma i šesnaesta sedmica). Provjere znanja činit će pisanje eseja na tri teme. Ukoliko student ne dobije pozitivnu ocjenu iz prve provjere znanja, neće moći pristupiti drugoj provjeri znanja u semestru. • Aktivno učešće studenata u nastavi podrazumijeva: pročitanu literaturu za svaku sedmicu nastave, kritičko komentiranje pročitane literature i pravljenje vlastitih i vlastoručnih bilješki o istoj te postavljanje dodatnih tema za raspravu i razradu. • Završni pismeni ispit sastojat će se od dva pitanja esejskog tipa. Ispit se smatra položenim ako su tačno odgovorena oba pitanja. Nakon položenog pismenog ispita, student može pristupiti usmenom ispitnu. Usmeni ispit sačinjen je iz tri nasumično izvučena pitanja koja obuhvataju svu obveznu literaturu i šire teme obrađene na predavanjima i vježbama. Studentu se u indeks upisuju i pismeni i usmeni ispit, a u ISSS upisuje se viša ocjena. Položen pismeni ispit važi dva roka, ukoliko student u međuvremenu ne položi usmeni ispit, automatski se poništava i pisani dio ispita. 	br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo nastavi (uvjet za dobivanje potpisa na kraju semestra)	5	5%	2.	Seminarski rad : u pisanom obliku (7 do 10 stranica) te usmeno izložen i odbranjen. (uvjet za dobivanje potpisa)	20	20%	3.	Dva testa u pisanom/esejskom obliku u osmoj i posljednjoj sedmici nastave	20	20%	4.	Aktivno učešće studenata u nastavi	5	5%	5.	Zavrni ispit: pismeni i usmeni.	50	20	Ukupno: _____ bodova 100%			
br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																									
1.	Prisustvo nastavi (uvjet za dobivanje potpisa na kraju semestra)	5	5%																									
2.	Seminarski rad : u pisanom obliku (7 do 10 stranica) te usmeno izložen i odbranjen. (uvjet za dobivanje potpisa)	20	20%																									
3.	Dva testa u pisanom/esejskom obliku u osmoj i posljednjoj sedmici nastave	20	20%																									
4.	Aktivno učešće studenata u nastavi	5	5%																									
5.	Zavrni ispit: pismeni i usmeni.	50	20																									
Ukupno: _____ bodova 100%																												

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Zygmunt Bauman: Tekuća modernost Anthony Giddens: Posledice Modernosti Norbert Elias: Što je sociologija Ulrich Beck: Pronalaženje političkog – prilog teoriji refleksivne modrnizacije. Ulrich Beck: Rizično društvo Herbert Marcus: Čovjek jedne dimenzije T.Adorno/M. Horkheimer: dijalektika prosvjetiteljstva</p>
	<p><i>Dodatna</i></p>
Napomene	<p>Javni skupovi znanstvenog tipa (znanstvene konferencije, promocije knjiga i slično) mogu kompenzirati nastavu.</p> <p><i>T. Č. e. M. Klodenšek</i></p>

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCILOGIJA KULTURE II				
Šifra/kod	FIL SOC 207	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	7
Ciklus studija	Prvi (I)	Semestar	IV	Ak. godina	2020/2021
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. SCI TOMISLAV TADIĆ			
	Kontakt podaci	Kabinet: 64 E-mail: tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; predavanja <u>2</u> ; etno)	seminar <u>2</u> ; seminar _____;	vježbe _____ (soc) vježbe <u>1</u> (soc i		

Kratak opis kolegija/nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti će se upoznati sa najznačajnijim teorijama u okviru sociologije kulture sa akcentom na transformacije savremenog pojma kulture. U kolegiju studenti će analizirati teme relevantne za hermeneutičko i kritičko promišljanje relacije društvo – kultura. Akcenat će biti na i na egzegetskom pristupu suvremenoj umjetnosti, kao i sociološki relevantnim teorijama za interpretaciju iste. U okviru kolegijuma planirat će se obilazak javnim kulturnim institucijama; muzejima, teatru, bioskopu itd. U kolegiju će se razradivati sljedeće teorije kulture: strukturalizam, pragmatizam, fenomenološka teorija kulture i umjetnosti, teorija igara, grupe teorija koje akcenat stavljuju na suvremenu popularnu/masovnu kulturu.
Cilj kolegija/nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste da studenti savladaju temeljne kategorije savremene sociologije kulture s ciljem jasnijeg kontekstualiziranja pozicije sociologije kulture u okviru opće sociologije.
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da kroz analizirane teorijske refleskije izgrade kritički odnos prema postojećim problemima u suvremenoj sociologiji kulture i umjetnosti.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem kolegija i obvezama koje se od njih očekuju.
2.	Kultura kao gramatika društva - jedan pogled na Zagorku Golubović
3.	Sociologija kulture Karla Manheima – hegelijsko naslijede sociologije kulture Ideologija i kultura

4.	Izvor umjetničkog djela Martina Heideggera – putevi ka fenomenologiji kulture prvi dio
5.	Doba slike svijeta – znanost, znanje, kultura – putevi ka fenomenologiji kulture drugi dio
6.	Igra kao kulturni oblik – sociologija kulture Johana Huizinge
7.	Nelagodnost u kulturi Sigmunda Freuda
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Claude Levi Strauss - tko misli primitivno?
10.	Claude Levi-Strauss – Strukturalna antropologija: podudarnosti lingvističke i antropološke analize društva i kulture
11.	Edgar Morin – Duh vremena (trivijalnost i pojednostavljenost kao suština suvremene kulture)
12.	Mase, moć i kultura – teorija kulture Elias Canettia
13.	Kultura, diskurs i nasilje – Foucault-Girardova ideja kulture
14.	Generički strukturalizam Pierre Bourdieua. Sociologija, antropologija, filozofija kao nužno povezane discipline objedinjene oko cilja razumijevanja društvenog svijeta.
15.	Suvremeni dosezi sociologije kulture – vizuelna kultura i konceptualna umjetnost
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja, Vježbe, Ex Cathedra, Seminarska izlaganja studenata na odabране teme.</p>																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 15%;">br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prisustvo nastavi (uvjet za dobivanje potpisa na kraju semestra)</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad : u pisanom obliku (7 do 10 stranica) te usmeno izložen i odbranjen. (uvjet za dobivanje potpisa)</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Dva testa u pisanom/esejskom obliku u osmoj i posljednjoj sedmici nastave</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Aktivno učešće studenata u nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Zavrni ispit: pismeni i usmeni.</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova 100%</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovni i redovni samofinansirajući studenti su dužni prisutvovati nastavi, ukoliko odsustvuje više od dvije sedmice za redom student neće dobiti potpis. • Redovni, Vanredni, Redovni samofinansirajući studenti dužni su tokom semestra dostaviti kraći pisani seminarski rad (7-10 stranica), te ga izložiti pred kolegama. Nakon izlaganja student mora odgovoriti na pitanja koje mu postave drugi studenti ili nastavnik/suradnik. Pitanja u seminarskom radu, tiču se striktno teme o kojoj je student pisao. Pisani rad mora zadovoljavati metodološke standarde APA. Student koji ne izvrši navedene obaveze neće dobiti potpis. Odbranjen seminarski rad upisat će se u indeks. Bez indeksa student ne može pristupiti odbrani seminarskog rada. • Tokom semestra izvršit će se dvije provjere znanja (osma i šesnaesta sedmica). Provjere znanja činit će pisanje eseja na tri teme. Ukoliko student ne dobije pozitivnu ocjenu iz prve provjere znanja, neće moći pristupiti drugoj provjeri znanja u semestru. • Aktivno učešće studenata u nastavi podrazumijeva: pročitanu literaturu za svaku sedmicu nastave, kritičko komentiranje pročitane literature i pravljenje vlastitih i vlastoručnih bilješki o istoj te postavljanje dodatnih tema za raspravu i razradu. • Završni pismeni ispit sastojat će se od dva pitanja esejskog tipa. Ispit se smatra položenim ako su tačno odgovorena oba pitanja. Nakon položenog pismenog ispita, student može pristupiti usmenom ispit. Usmeni ispit sačinjen je iz tri nasumično izvučena/postavljena pitanja koja obuhvataju svu obaveznu literaturu i šire teme obrađene na predavanjima i vježbama. Nastavnik ima pravo postavljati podpitanja. Studentu se u indeks upisuju i pismeni i usmeni ispit, a u ISSS upisuje se viša ocjena. Položen pismeni ispit važi dva roka, ukoliko student u međuvremenu ne položi usmeni ispit, automatski se poništava i pisani dio ispita. 	br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo nastavi (uvjet za dobivanje potpisa na kraju semestra)	5	5%	2.	Seminarski rad : u pisanom obliku (7 do 10 stranica) te usmeno izložen i odbranjen. (uvjet za dobivanje potpisa)	20	20%	3.	Dva testa u pisanom/esejskom obliku u osmoj i posljednjoj sedmici nastave	20	20%	4.	Aktivno učešće studenata u nastavi	5	5%	5.	Zavrni ispit: pismeni i usmeni.	50	50
br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo nastavi (uvjet za dobivanje potpisa na kraju semestra)	5	5%																						
2.	Seminarski rad : u pisanom obliku (7 do 10 stranica) te usmeno izložen i odbranjen. (uvjet za dobivanje potpisa)	20	20%																						
3.	Dva testa u pisanom/esejskom obliku u osmoj i posljednjoj sedmici nastave	20	20%																						
4.	Aktivno učešće studenata u nastavi	5	5%																						
5.	Zavrni ispit: pismeni i usmeni.	50	50																						

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.HEIDEGGER MARTIN, IZVOR UMJETNIČKOG DJELA 2.HEIDEGGER MARTIN, DOBA SLIKE SVIJETA 3.LEVI-STRAUSS CLAUDE, DIVLJA MISAO 4.FREUD SIGMUND, NELAGODNOST U KULTURI 5.CANETTI ELIAS, MASA I MOĆ 6.HUIZINGA JOHAN, HOMO LUDENS 7.MORIN EDGAR, DUH VREMENA 8.BAUDRILLARD JEAN, SIMULACIJA I ZBILJA 9.FOUCAULT MICHEL, POREDAK DISKURSA 10.GOLUBOVIĆ ZAGORKA, ANTROPOLOGIJA (odabrana poglavlja) 11.GOLUBOVIĆ ZAGORKA, DOPRINOS PJERA BURDIJE HUMANIZACIJI DRUŠTVENIH NAUKA 12.BURDIJE PIJER, DISTINKCIJA: DRUŠTVENA KRITIKA SUDA UKUSA 13.LUKACS GEORG, TEORIJA ROMANA 14.HEGEL.G.W.F, FENOMENOLOGIJA DUHA (SAMO PREDGOVOR) 15.NIETZSCHE FRIDRICH, O KORISTI I ŠTETI HISTORIJE ZA ŽIVOT 16.WALTER BENJAMIN, UMJETNIČKO DJELO U DOBA SVOJE TEHNIČKE REPRODUKCIJE 17.GASTON BACHELARD, POETIKA PROSTORA <p>Napomena: studenti mogu korititi bilo koja dostupna izdanja</p>
Napomene	<p><i>Dodatna</i></p> <p><i>NEMA</i></p>
Napomene	<p>Javni skupovi znanstvenog tipa (znanstvene konferencije, promocije knjiga i slično) mogu kompenzirati nastavu.</p> <p><i>Tkoči</i></p>

Hkolensky

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCILOGIJA						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	TEORIJSKA SOCIOLOGIJA						
Šifra/kod	FIL SOC 503	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNİ	ECTS			
Ciklus studija	drugi	Semestar	3.	Ak. godina	2020/2021		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA						
Jezik izvođenja nastave	BHS						
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr.sci Tomislav TADIĆ					
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE			
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>2</u>						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti se detaljnije uvođe u najznačajnije teme u okviru suvremene teorijske sociologije.						

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste da studenti savladaju osnovne pojmove suvremen teorijske sociologije.
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da kroz teorijske refleskije izgrade kritički odnos prema postojećim socijalnim ideologijama kako na lokalnom tako i na globalnom nivou.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem kolegija i obvezama koje se od njih očekuju.
2.	Što jest teorijska sociologija. Teorijsko mišljenje u sociologiji i njegov odnos prema empirijskim sociološkim konstrukcijama. Prepostavke za bavljenje teorijskom sociologijom i njen značaj za shvatanje suvremenih društvenih procesa. Koji fenomeni su fenomeni teorijske sociologije.
3.	Teorija društvene strukturacije Anthony Giddensa kao reakcija na hegemonizam strukturalnog funkcionalizma i marksizma.
4.	Rekonceptualizacija centralnih socioloških problema i kategorija u suvremenoj sociologiji. Osnovni imperativi Giddensove sociologije. Socijalna homeostaza i socijalna distorzija.
5.	Norbert Elias između klasične u suvremene sociologije. Figuracijski model socijalne stvarnosti. Rekuriranje mikrosociologizma. Višekatna društva i modeli igara u sociologiji.
6.	Implementacija Eliasovih teorijskih dostignuća na koncepciju «procesa civiliziranja».

7.	Neofunkcionalizam Jeffrey C. Alexandra i model kulturne sociologije i kulturne hermeneutike. Mogućnost integracije konfliktnih i konsenzualnih teorija o društvu.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Rekomponiranje socijalne stvarnosti Ulricha Becka na primjeru nastanka svjetskog rizičnog društva. Ferarotijevo shvatanje sociologije kao znanosti o «Krizi»
10.	Helmut Dubiel i koncept fundamentalizma moderne i njegova relacija ka «Civilnim religijama»
11.	Civilne religije Emilia Gentillea i Erica Voegelina. Neortodoksn teoretizirati političke ideologije.
12.	J. Habermas i «problem legitimacije u kasnom kapitalizmu»
13.	Habermasovo shvatanje <i>komunikativne racionalnosti</i> i nedostatnosti Weberove sociologije kao paradigmatske sociologije zasnovane na izgradnji «idealnih tipova»
14.	Generički strukturalizam Pierre Bourdieua. Sociologija, antropologija, filozofija kao nužno povezane discipline objedinjene oko cilja razumijevanja društvenog svijeta.
15.	Berger-Luckmanova socio-konstruktivistička paradigma. Simbolički univerzumi i problem nastanka i konstrukcija značenja. Socijalni konstruktivizam između simboličkog interakcionizma i socijalne feneomenologije A. Shutza.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																									
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 10%;">br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">R. Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Seminarski rad - pisani</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad - usmeni</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Parcijalni test - prvi</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Parcijalni test - drugi</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova 100%</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Napomena:</p>	br.	Elementi praćenja	R. Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad - pisani	10	10	2.	Seminarski rad - usmeni	10	10	3.	Parcijalni test - prvi	30	30	4.	Parcijalni test - drugi	30	30	5.	Aktivnost u nastavi	20	20
br.	Elementi praćenja	R. Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Seminarski rad - pisani	10	10																						
2.	Seminarski rad - usmeni	10	10																						
3.	Parcijalni test - prvi	30	30																						
4.	Parcijalni test - drugi	30	30																						
5.	Aktivnost u nastavi	20	20																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="vertical-align: top; width: 30%;"> a) 10 (A) b) 9 (B) c) 8 (C) d) 7 (D) e) 6 (E) f) 5 (F, FX) </td> <td style="vertical-align: top; width: 70%;"> - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. </td> </tr> </tbody> </table>	a) 10 (A) b) 9 (B) c) 8 (C) d) 7 (D) e) 6 (E) f) 5 (F, FX)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																						
a) 10 (A) b) 9 (B) c) 8 (C) d) 7 (D) e) 6 (E) f) 5 (F, FX)	- izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.																								

	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Alexander C. Jeffrey, (2003): The Meanings of Social Life: A Cultural Sociology. Oxford University Press.</p> <p>2. Bauman, Zygmunt, (2011): Tekuća modernost. Zagreb. Naklada Pelago.</p> <p>3. Bourdieu, Pierre, (1992): The Logic of Practice. Polity Press.</p> <p>4. Beck, Ulrich, (2001): Pronalaženje političkog: prilog teoriji refleksivne modernizacije. Naklada Jesenski i Turk. Zagreb.</p> <p>5. Đentile, Emilio, (2009): Religije politike: između demokratija i totalitarizma. XX. VEK. Beograd.</p> <p>6. Elias, Norbert, (2007): Što je sociologija? Antabarbarus. Zagreb.</p> <p>7. Luckma T – Berger P, (1992): Socijalna konstrukcija zbilje. Naprijed. Zagreb.</p> <p>8. Dubail, Helmut, (2006): Neizvjesnost i politika. Rabic. Sarajevo.</p>
Literatura	
Napomene	<p><i>Dodatna</i></p> <p><i>Aleksandar Molendeg</i></p>

Aleksandar Molendeg

SILABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju – Studijski program sociologija i etnologija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Kognitivna antropologija						
Šifra/kod	FIL ETN 304	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	8		
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/21.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Stefaan Jansen					
	Kontakt podaci	E-mail: stef.jansen@ff.unsa.ba	Termin konsultacija				
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____ ; vježbe <u>2</u>						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U ovom predmetu ćemo kognitivnu antropologiju shvatiti u širem smislu kao društvenu nauku o spoznaji. Kako ljudi na različite načine spoznaju svijet oko sebe i svoje mjesto u njemu? Kako razmišljaju o takvim pitanjima? Kako razumiju funkcionisanje tog svijeta i u kakvoj je vezi to razumijevanje sa njihovom praksom? Koje kulturne razlike postoje u takvom razumijevanju? Da li su različite kulture zapravo različiti načini razmišljanja? Do koje mjeri postoje univerzalni obrasci spoznaje? Ključni pojmovi uključuju: racionalnost, magiju, jezik, strukturu i klasifikaciju.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none">- Upoznavanje studenata/kinja sa osnovnim empirijskim i teorijskim tokovima kognitivne antropologije kao specifičnog polja interesovanja unutar antropologije;- Upoznavanje studenata/kinja sa ključnim pojmovima za antropološku analizu spoznaje						
Ishodi učenja	Nakon pohađanja predmeta, studenti/kinje mogu prepoznati značaj i specifičnosti kognitivne antropologije; ovladati osnovnim teorijskim znanjima iz oblasti; artikulisati znanje o temeljnim empirijskim radovima u njoj; i upotrebiti njene ključne pojmove.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod: plan rada
2.	Čime se bavi kognitivna antropologija (u širem smislu)?
3.	Prosvjetiteljstvo i evolucionistička antropologija (Lévy-Bruhl)
4.	Magija i nauka (Malinowski)
5.	Kulturni partikularizam (Boas)
6.	Jezik i kultura (Sapir-Whorf)
7.	Kulturni relativizam i kulturna kritika (Mead)
8.	Polusemestralna provjera znanja
9.	Racionalnost, ili kako ljudi razmišljaju o nesreći (Evans-Pritchard)
10.	Temelji strukturalne antropologije I (Lévi-Strauss)
11.	Temelji strukturalne antropologije II (Lévi-Strauss)
12.	Klasifikacija, ili zašto su životinje dobre za misliti? I (Leach)
13.	Klasifikacija, ili zašto su životinje dobre za misliti? II (Harris / Douglas)
14.	Klasifikacija, ili kako čuvamo red (Douglas)
15.	Zaključna sesija
16.	Priprema za ispit (nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se sastojiti od predavanja, uključujući videomaterijale, i vježba u kojima se fokusiramo na diskusiju i kritičko promišljanje.
---	---

	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Redovno prisustvo nastavi</td><td>10</td><td>10%</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Učešće u vježbama</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Završni ispit</td><td>50</td><td>50%</td></tr> <tr> <td></td><td>Ukupno: 100 bodova</td><td></td><td>100%</td></tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo nastavi	10	10%	2.	Učešće u vježbama	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	20	20%	4.	Završni ispit	50	50%		Ukupno: 100 bodova		100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Redovno prisustvo nastavi	10	10%																						
2.	Učešće u vježbama	20	20%																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	20	20%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
	Ukupno: 100 bodova		100%																						
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti/kinje postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnom prisutnošću predavanjima i vježbama; • Aktivnošću u toku vježbi (učešću u diskusijama i sklonošću ka kritičkom promišljanju); • Polusemestralnim ispitom; • Završnim ispitom 																								
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata/studentkinja nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p>Boas F. 1982 (1911). <i>Um primitivnog čoveka</i> (prev. A I Spasić). Beograd: XX vek.</p> <p>Daglas M. [Douglas M.] 2001 (1966). <i>Čisto i opasno: analiza pojma prljavštine i tabua</i> (prev. I Spasić). Beograd: XX Vek. ili Douglas M. 2004 (1966). <i>Čisto i opasno: antropološka analiza pojnova nečistoće i tabua</i> (prev. T Bukovčan Žufika). Zagreb: Algoritam.</p> <p>Evans-Pritchard E.E. 1976 (1937). <i>Witchcraft, oracles and magic among the Azande</i>. Oxford: Clarendon.</p> <p>Evans-Pričard E.E. [Evans-Pritchard E.E.] 1983 (1951). <i>Socijalna antropologija</i> (prev. P Stojović). Beograd: XX vek.</p> <p>Haris M. [Harris M.]. 1995 (1975). <i>Krave, svinje, ratovi i veštice</i> (prev. I Spasić). Novi Sad: Svetovi.</p> <p>Leach E. 1988 (1964). 'Antropološki aspekti jezika: kategorija životinja i jezično nasilje' <i>Quorum</i> 2 (19): 83-106.</p> <p>Levi-Strauss C. 1978 (1962). <i>Divlja Misao</i> (prev. J i B Jelić). Beograd: Nolit.</p> <p>Lévi-Strauss C. 1989 (1958). <i>Strukturalna antropologija</i> (prev. I Kuvačić). Zagreb: Stvarnost.</p> <p>Lévy-Bruhl L. 1954 (1922). <i>Primitivni mentalitet</i> (prev. N Berus). Zagreb: Kultura.</p> <p>Mead M. 1968 (1935). <i>Spol i temperament u tri primitivna društva</i> (prev. D</p>																								

	<p><i>Rihtman Auguštin</i>). Zagreb: Naprijed.</p> <p>Mid M. [Mead M.] 1978 (1928). <i>Sazrevanje na Samoi</i> (prev. J Stakić). Beograd: Prosveta.</p> <p>Malinovski B. 1971 (1925). <i>Magija, nauka, religija</i> (prev. A Todorović). Beograd: Prosveta.</p> <p>Sapir E. 1974. <i>Ogledi iz kulturne antropologije</i> (Izbor i predg. R Bugarski, prev. A I Spasić). Beograd: XX vek.</p> <p>Vorf B. [Whorf B.L.]. 1979. <i>Jezik, misao i stvarnost</i> (Izbor i predg. R Bugarski, prev. S Sindelić). Beograd: XX vek.</p> <hr/> <p>Barnard A. 2011 (2000). <i>Povijest i teorija antropologije</i> (prev. S Hasnaš). Zagreb: Jesenki i Turk.</p> <p>Delijež R. [Deliège R.]. 2012 (2006). <i>Istorija antropologije</i> (prev. P Sekeruš i T. Valčić). Beograd: XX vek.</p> <p>Hač E. [Hatch E.]. 1979 (1973). <i>Antropološke teorije I/II</i> (prev. A I Spasić). Beograd: XX vek.</p> <p>Kulenović N. 2016. <i>Objašnjenje u antropologiji – istorijski kontekst</i>. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet, Odeljenje za etnologiju i antropologiju.</p> <p>Kulenović N. 2017. <i>Objašnjenje u antropologiji – polemike</i>. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet, Odeljenje za etnologiju i antropologiju i Srpski genealoški centar.</p> <p>Moore J.D. 2002 (1997). <i>Uvod u antropologiju: teorije i teoretičari kulture</i> (prev. G V Popović). Zagreb: Jesenski i Turk.</p> <p>Papić Ž. 1997. <i>Polnost i kultura: telo i znanje u socijalnoj antropologiji</i>. Beograd: XX vek.</p> <p>Žikić B. 2006. 'Kako složiti babe, žabe i električne gitare: uvod u kognitivnu antropologiju' <i>Antropologija</i> 6, 117-139.</p> <hr/> <p>Svaka nastavna jedinica će biti organizovana oko jednog ili dva teksta na BHS jeziku. Studenti/kinje će imati na raspolaganju hrestomatiju sa svim tekstovima u elektronskoj formi.</p>
Napomene	

Sarajevo, 28/01/2021

Prof dr Stefaan Jansen

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju – studijski program Sociologija i etnologija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U FOLKLORISTIKU						
Šifra/kod	FIL ETN 104	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	6		
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/21.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić					
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251	Termin konsultacija				
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar_____; vježbe <u>2</u>						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij je baziran na praćenju razvoja folkloristike kao nauke, kao i promjena u definiranju folklora, naročito u odnosu na njegovo mjesto i upotrebu u savremenom diskursu. Kroz kolegij će biti predstavljeni različiti žanrovi folklora te grupe koje održavaju folklorne tradicije. Studenti će posebno biti upoznati sa teorijama i metodama koje se koriste u studijima folkloristike u posljednja dva stoljeća. Također će biti upoznati sa rezultatima i karakteristikama rada na polju folkloristike u Bosni i Hercegovini kao i najznačajnijim bosanskohercegovačkim folkloristima i njihovim djelima.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa pojmovima folklor i folkloristika, razlikama u njihovom tumačenju te savladavanju terminologije vezane za folkloristiku.						
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">- Sticanje uvida u specifičnost folkloristike i historijskog konteksta njenog nastanka;- Ovladavanje folklorističkom terminologijom;- Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature;- Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Folklor i nauka o folkloru – nastanak discipline i osnovni pojmovi (Kokjara; Ben-Amos) Vježbe: Odabir tema za naredne časove vježbi
3.	Historijski razvoj folkloristike (Kokjara, Jakobson i Bogatirjov) Vježbe: O braći Grim i njihovom radu
4.	Najznačajnije škole u folkloristici (njemačka, finska, engleska) (Kokjara) Vježbe: Analiza odabralih poglavlja iz knjige „Primitivna kultura“ E. B. Tylora
5.	Arnold Van Genep i njegov rad na polju folkloristike (Kokjara) Vježbe: Van Genep, „Obredi prelaza – analiza odabralih poglavlja
6.	Folklor i folkloristika na južnoslavenskim prostorima (Bošković-Stulli, Milošević-Đorđević, Latković, Schmaus, Lord) Vježbe: A.B.Lord, Pjevač priča (kritičko čitanje odabralih dijelova)
7.	Folkloristički rad na prostoru BiH – razvoj i karakteristike (Filipović, Palavestra, Kajmaković i Buturović, Beljkašić-Hadžidedić) Vježbe: C. Rihtman, Narodni pjevač Čičak Janja – analiza teksta
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Glavni pravci u izučavanju usmene poezije u BiH (Schmaus, Lord, Rizvić, Buturović, Maglajlić) Vježbe: K. Hormann, Narodne pjesme muslimana u Bosni i Hercegovini (analiza predgovora)
10.	Od predaje do anegdote i vica – usmena proza BiH (Palavestra, Smailbegović, Softić) Vježbe: V. Palavestra, Narodna predaja o starom stanovništvu u dinarskim krajevima (interpretacija)
11.	Glavne karakteristike tradicijske muzičke prakse u BiH (Kuba) Vježbe: Posjeta Kući sevdaha
12.	Etnokoreološki rad u BiH

	(Glasnik ZM BiH – odgovarajući prilozi, Zbornik radova povodom 110 godina od rođenja J. Dopuđe)
13.	Vježbe: J. Dopuđa, Narodne igre s područja Jajca (analiza teksta) Dječiji folklor (Rajković, Dopuđa, Obradović)
14.	Vježbe: Zbirka tradicionalnih dječijih igračaka u Zemaljskom muzeju BiH (posjeta) Savremene tendencije u folkloristici (Bauzinger, Antonijević, Bošković-Stulli)
15.	Vježbe: terenski rad Specifičnosti terenskog rada u folkloristici
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, zatim analiza, diskusija te posjeta muzejima.																																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Usmeno izlaganje na zadatu temu</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo	10	10%	2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	10	10%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%	5.	Usmeno izlaganje na zadatu temu	10	10%													Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Redovno prisustvo	10	10%																																						
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	10	10%																																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																																						
4.	Završna provjera znanja	35	35%																																						
5.	Usmeno izlaganje na zadatu temu	10	10%																																						
Ukupno: 100 bodova			100%																																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Redovno prisustvo predavanjima i vježbama; • Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative; • Usmeno izlaganje na zadatu temu; • Polusemestralni ispit; • Završni pismeni ispit.
	Napomena:
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Đ. Kokjara, Istorija folkora u Evropi I i II. Beograd, 1985. 2. R. Jakobson i P. Bogatirjov, Folklor kao naročit oblik stvaralaštva. U: M. Hameršek i S. Marjanović (ur.), Folkloristička čitanka. Zagreb, 2010:31-42. 3. D. Ben-Amos, Prama definiciji folklora u kontekstu. U: Folkloristička čitanka, str. 123-134. 4. A. Dundas, Tekstura, tekst i kontekst. U: Folkloristička čitanka, str. 91-103. 5. Isti, Folkloristika u 21. stoljeću. U: Folkloristička čitanka, str. 265-296. 6. I. Lozica, Metateorija u folkloristici i filozofiji umjetnosti. U: Lozica, I. Zapisano i napisano. Folkloristički spisi. Zagreb, 2008, str. 9-36. 7. M. Bošković-Stulli, O usmenoj književnosti izvan izvornog konteksta. U: Folkloristička čitanka, str. 181-197. 8. D. Rihtman-Auguštin, Istraživanje folklora i kulturna praksa. Narodna umjetnost, Zagreb, 1979:9-19. 9. A. B. Lord, Pevač priča. Beograd, 1990.

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasnik ZM BiH (odabrani radovi) 2. V. Palavestra, Historijska usmena predanja Bosne i Hercegovine. Sarajevo, 1991. 3. A. Softić, Usmene predaje Bošnjaka. Sarajevo, 2002. 4. M. Boškovi-Stulli, Priče i pričanje (odabrani dijelovi) 5. Đ. Buturović, Studija o Hormannovoj zbirci muslimanskih narodnih pjesama. Sarajevo, 1976. 6. J. Dopuđa, Narodni plesovi – igre u Bosni i Hercegovini. Zagreb, 1986. 7. Ista, Dječije igre u BiH. Sarajevo, 1959. 8. V. Propp, Morfologija bajke. Beograd, 1982. 9. M. Maglajlić, Usmeno pjesništvo od stvaralaca do sakupljača. Tuzla, 1989. 10. Z. Rajković, današnji dječiji folklor – istraživanje u Zagrebu. Narodna umjetnost, knj.15, str.37-95. Zagreb, 1978. 11. L. Kuba, Pjesme i napjevi iz Bosne i Hercegovine. Sarajevo, 1984.
Napomene	

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to the author or a member of the research team. The signature is fluid and cursive, appearing to read "Kira Lukač" followed by "Jelena Češić" and "Akademija".

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju – studijski program Sociologija i etnologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ETNOLOGIJA U BiH DO 1945. godine				
Šifra/kod	FIL ETN 103	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvodenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__; seminar _____; vježbe__2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij je baziran na praćenju i analizi etnoloških/etnografskih podataka, u različitim izvorima i u hronološkom slijedu, koji su vezani za prostor Bosne i Hercegovine. Tematsko grupiranje ovih podataka omogućiće da se stekne slika o različitim segmentima tradicijske kulture BiH koji su bili u fokusu interesovanja etnologa i etnografa (kao i amatera različitog profila), posebno od sredine 19. pa do pedesetih godina 20. stoljeća.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz ovaj predmet student treba da stekne znanja o osnovnim karakteristikama rada na polju etnologije u BiH od prvih pisanih tragova do početka institucionalnog bavljenja etnologijom kod nas.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">- Razumijevanje historijskog konteksta u kojem se javlja etnologija/etnografija u BiH;- Uočavanje osobenosti etnološkog rada na području BiH i njegovo smještanje u širi (regionalni) okvir;- Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature;- Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Bosna i Hercegovina u srednjem vijeku. BiH u sklopu Osmanskog carstva. Austrougarski period BiH. (Kratak historijski presjek) (Enciklopedija Jugoslavije - Separat Bosna i Hercegovina, Malcolm, Besarović, Lovrenović) Vježbe: Analiza odabranog poglavlja iz knjige N. Mal coma: Bosna. Kratka povijest
3.	Tragom najstarijih etnografskih podataka sa područja BiH (Kuripešić, Čelebi) Vježbe: Evlija Čelebi, Putopis – analiza odabralih dijelova
4.	Putopisna literatura od 16. do početka 19. stoljeća kao etnološki/etnografski izvor (Matković, Dinić, Šamić) Vježbe: Putovanje po Balkanskom poluotoku XVI vijeka (III D. Šepera; IV J. Chensana i V K. Zena) – čitanje i diskusija
5.	Karakter etnografskih podataka vezanih za BiH od početka 19. stoljeća do austrougarske okupacije (Šamić, Giljferding, Evans; časopisi Vienac, Bosanski prijatelj i dr.) Vježbe: Evans – naliza odabralih odlomaka koji se odnose na tradicionalno odijevanje u BiH u 19. stoljeću
6.	Kulturna politika Austro-Ugarske monarhije u BiH i njen odraz na polju etnološkog rada (Besarović, Palavestra, Buturović, Kajmaković) Vježbe: „Narodni običaji u Bosni“. Bosanski prijatelj. Sisak, 1870. sv. VI, str. 161-178 (kritičko čitanje)
7.	Osnivanje Zemaljskog muzeja BiH 1888. godine i njegov značaj u razvoju etnologije u BiH (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine – odabrali dijelovi) Vježbe: Posjeta Zemaljskom muzeju BiH
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Glasnik Zemaljskog muzeja BiH i njegova uloga na polju etnološkog rada (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja BiH) Vježbe: Diskusija na temu „Karakter etnografskih prilog u prvim godištima Glasnika Zemaljskog muzeja BiH“

10.	Kosta Hormann, Ludvig Kuba i Antun Hangi i njihov doprinos etnologiji u BiH (Buturović, Softić)
	Vježbe: Tematika kratkih etnoloških priloga K. Hormanna u Glasniku Zemaljskog muzeja BiH (analiza i diskusija)
11.	Etnografska/etnološka građa s područja BiH u časopisima i listovima iz 19. stoljeća (Bosanska Vila, Zora, Behar, Nada, Školski vjesnik, Bosanski prijatelj, Bosanska pošta, Vienac zabavi i pouci, itd.)
	Vježbe. Etnografski prilozi u Bosanskoj Vili – diskusija
12.	Uticaj Prvog svjetskog rata na etnološki rad u BiH (Besarović, Palavestra)
	Vježbe: Posjeta Folklornom arhivu Zemaljskog muzeja BiH
13.	Karakter etnoloških radova u periodu između dva svjetska rata (Tihomir R. Đorđević; Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena, Naš narodni život, Glasnik Zemaljskog muzeja BiH)
	Vježbe: Milenko S. Filipović, Visočka nahija (analiza odabralih dijelova)
14.	Uloga amatera u sakupljanju i bilježenju etnografske/etnološke građe u BiH od kraja 19. do četrdesetih godina 20. stoljeća
	Vježbe: Antun Hangi, Život i običaji muslimana u BiH (analiza odabralih dijelova)
15.	Rad na prezentaciji etnološke/ etnografske građe s područja BiH u zemlji i inostranstvu (kroz izložbenu djelatnost Zemaljskog muzeja BiH - od osnivanja Muzeja do 1945. godine)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija te analiza i diskusija.
--	---

	<p>Praćenje rada studenata se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td><td>Redovno prisustvo</td><td>10</td><td>10%</td></tr> <tr> <td>2.</td><td>Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi</td><td>20</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>3.</td><td>Polusemestralna provjera znanja</td><td>35</td><td>35%</td></tr> <tr> <td>4.</td><td>Završna provjera znanja</td><td>35</td><td>35%</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>Ukupno: 100</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo	10	10%	2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%																			Ukupno: 100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Redovno prisustvo	10	10%																																						
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%																																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																																						
4.	Završna provjera znanja	35	35%																																						
		Ukupno: 100	100%																																						
	<p>Napomena:</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																								
Skala ocjenjivanja																																									

	<p><i>Obavezna.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasnik Zemaljskog muzeja BiH (od 1889. do 1945. godine) 2. Risto Besarović, Kultura i umjetnost pod austrougarskom upravom. Građa, tom IV. Arhiv Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1968. 3. Milovan Gavazzi, Kulturno naslijede Južnih Slavena u svjetlu etnologije. U: Vreda i sudbine narodnih tradicija. Liber, Zagreb, 1978. 4. Antun Hangi, Život i običaji muslimana u Bosni i Hercegovini. Zemaljski muzej BiH, 2010. 5. Nikola Buconjić, Život i običaji Hrvata katoličke vjere u Bosni i Hercegovini. Sarajevo, 1908. 6. Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja BiH 1888-1988. Sarajevo, 1988. 7. Aiša Softić, Tragom bošnjačkih narodnih običaja. U: Antun Hangi, Život i običaji muslimana u Bosni i Hercegovini. Sarajevo, 2009., str. 459-533.
Literatura	<p><i>Dodataknica</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noel Malcom, Bosna. Kratka povijest. Sarajevo, 2011. 2. Dubravko Lovrenović, Stećci. Bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka. Sarajevo, 2010. 3. Benedikt Kuripešić, Putovanje kroz Bosnu, Srbiju, Bugarsku i Rumeliju 1530. Sarajevo, 1950. 4. Evlija Čelebi, Putopis. Odlomci o jugoslovenskim zemljama. Sarajevo, 1996. 5. Mula Mustafa Ševki Bašeskija, Ljetopis (1746-1804). Sarajevo, 1987. 6. Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena (odabrani prilozi u odgovarajućim brojevima) 7. Časopisi: Behar, Novi Behar, Bosanska Vila, Nada itd. 8. Putopisna literatura (izbor po dogovoru)
Napomene	

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Luka Luka", with a smaller "Luka" above it and "Mihaljević" at the bottom right.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju – studijski program Sociologija i etnologija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ETNOLOGIJA BALKANA						
Šifra/kod	FIL ETN 206	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	2		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić					
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251	Termin konsultacija				
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci			Termin konsultacija			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__; seminar _____; vježbe __2__						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Historijski pregled proučavanja kulture i načina življena u Jugoistočnoj Evropi kroz etnografske zapise stranih i domaćih autora. Geografske, političke, kulturne i ekonomске granice na Balkanu. Balkan između Istoka i Zapada i Balkan kao evropski „drugi“. Orijentalizacija i samoorijetalizacija. Razvoj tradicionalne kulture. Kult junaka i balkanski ep. Tradicionalna kultura i modernizacija. Religija i nacija i njihov uticaj na razvoj identiteta. Kulturna baština na Balkanu. Osmansko naslijede i savremeno doba.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznati studente sa etnološkim istraživanjima Balkanskog poluostrva i njihovim karakteristikama.						
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">- Razumijevanje Balkana u historijskom i kulturnom kontekstu;- Ovladavanje savremenom etnološkom literaturom koja se tiče Balkana;- Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature;- Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Balkan – šta je to? Vježbe: Izbor tema za seminarske radove
3.	Balkan u historijskom i etnografskom kontekstu (Mazower, Naumović, Jezernik) Vježbe: Kritičko čitanje odabranih poglavlja iz putopisa A. Dž. Evansa
4.	Geografske, političke i kulturne granice na Balkanu (Mazower, Noris) Vježbe: Jezernik, Divlja Evropa: Balkan u očima putnika sa Zapada - diskusija
5.	Pojam „drugosti“ u antropologiji/etnologiji i njegov doraz na Balkanu (Todorova, Rihtman-Auguštin) Vježbe: Bringa, Biti musliman na bosanski način – analiza odabranih poglavlja
6.	Balkan između Istoka i Zapada (Fleming, Rot) Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
7.	Balkan u kontekstu orijentalizma (Said, Jansen, Bakić-Hayden) Vježbe: pripreme za polusemestralni ispit
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Neke karakteristike tradicijske kulture Balkana (Kazer, Denitch) Vježbe: Filipović, Srodstvo po mleku kod Južnih Slovena - analiza
10.	Tradicijska kultura i modernizacija (Bjelić i Savić, Rot) Vježbe: Bratanić, Uz problem doseljenja Južnih Slavena - diskusija
11.	Religija i nacija i njihov uticaj na razvoj identiteta (Vlahović) Vježbe: Đorđević, Nekoliki samrtni običaji u Južnih Slovena – analiza
12.	Nacionalizam na Balkanu (Todorova, Mazower) Vježbe: Prezentacija sminarskih radova
13.	Poimanje porodice i srodstva na Balkanu (Kazer, Denitch) Vježbe: Stanimirović, Raširenost miraza na Balkanu u i početkom veka – analiza

14.	Kulturna baština na Balkanu (Marasović) Vježbe: Mostar – posjeta starom jezgru grada
15.	Osmansko naslijeđe u savremenom dobu (Stavrianos)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija te analiza i diskusija.																																											
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovno prisustvo predavanjima i vježbama; • Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative; • Seminarski rad; • Polusemestralni ispit; • Završni pismeni ispit. 				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo	5	5%	2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	10	10%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%	5.	Seminarski rad	15	15%													Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																									
1.	Redovno prisustvo	5	5%																																									
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	10	10%																																									
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																																									
4.	Završna provjera znanja	35	35%																																									
5.	Seminarski rad	15	15%																																									
Ukupno: 100 bodova			100%																																									

	Napomena:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Jezernik, Divlja Evropa: Balkan u očima putnika sa Zapada. Beograd, 2007. 2. D. Bjelić i O. Savić, Balkan kao metafora. Između globalizacije i fragmentacije. Beogradski krug (17-38), Beograd, 2003. 3. M. Mazower, Balkan:kratka povijest. Zagreb, 2007. 4. M. Todorova, Imaginarni Balkan. Beograd, 1999. 5. S. Numović, „Diskursion in Balkan ethnology“, Ethnologia balkanica 2, 1998:101-120. 6. P. Vlahović, „Etnički pluralizam balkanskih naroda i etnos u svetu antropologije“. Etnoantropološki problemi 1, 1987:7-14. 7. B. Jezernik, Zemlja u kojoj je sve naopako: prilozi za etnologiju Balkana. Sarajevo, 2000. 8. M. Bakić-Hayden, „Nesting Orientalisms“. Slavic Tevirw, Vol. 54, No 4 (Winter 1995): 917-931. 9. D. Rihtman-Auguštin, „Zašto i otkad se grozimo Balkana“. U: Ulice mogu grada. Beograd, 2000: 211-236. 10. L.S. Stavrianos, Balkan posle 1453. godine (odabrana poglavlja). Beograd, 2005. 11. M. Mitterauer, Porodični kontekst: Balkan u poređenju sa Evropom. U: Kad je Adam kopao, a Eva prela: Istorjsko-antropološki ogledi iz prošlosti evropske porodice. Beograd, 2001:129-155. 12. D. Noris, Konstruisanje Balkana; Tekstualne reprezentacije. U: Balkanski mit. Beograd, 2002:13-29; 31-68. 13. K.E. Fleming, Orijentalizam, Balkan i balkanska istoriografija. Filozofija i

	<p>društvo XVIII, Beograd, 2001:11-32.</p> <p>14. S. Jansen, Svakodnevni orijentalizam:doživljaj Balkana/Evrope u Beogradu i Zagrebu. Filozofija i društvo XVIII, 2001:33-71</p> <p>15. K. Kazer, Porodica i srodstvo na Balkanu (odabrani dijelovi), Beograd, 2002:65-172.</p> <p>16. B.S.Denitch, Spol i moć na Balkanu. Etnološki pregled 22, 1986:85-98.</p> <p>17. K. Rot, Slike u glavama. Ogledi o narodnoj kulturi u jugoistočnoj Evropi (odabrani dijelovi). Beograd, 2000:214-238.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>1. B. Bratanić, Uz problem doseljenja Južnih Slavena. U: Zbornik radova Filozofskog fakulteta I. Zagreb, 1955.</p> <p>2. Š. Kulišić, Tragovi arhaične rodovske organizacije i pitanje balkansko-slovenske simbioze. Beograd, 1963.</p> <p>3. M.S. Filipović, Srodstvo po mleku kod Južnih Slovena. U: Čovek među ljudima. Beograd, 1991.</p> <p>4. T.R. Đorđević, Nekoliki samrtni običaji u Južnih Slovena. Godišnjica Nikole Čupića 48. Beograd 1940. i 1941.</p> <p>5. T. Bringa, Biti musliman na bosanski način. Sarajevo, 1996.</p> <p>6. V. Stanimirović, Ustanova miraza u našoj tradicijskoj kulturi (odabrani dijelovi). Beograd, 1998:37-103.</p> <p>7. D. Rihtman-Auguštin, Struktura tradicijskog mišljenja (odabrani dijelovi). Zagreb, 1984:7-21; 26-29; 165-189.</p>
Napomene	

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Mijo Lukač" followed by "Tele" and "Nikola Tesla".

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju – studijski program Sociologija i etnologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ETNOLOGIJA BOSANSKOHERCEGOVAČKOG DRUŠTVA				
Šifra/kod	FIL ETN 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+ 387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime			Termin konsultacija	
	Kontakt podaci				
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____ ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Etnološko istraživanje, metode i perspektive vezane za bosanskohercegovačko društvo i kulturu. Kulturni kontekst društvenih promjena. Foklorna tradicija i društvena organizacija vezana za različite historijske periode bosanskohercegovačkog društva. Pitanja vezana za savremeno bosanskohercegovačko društvo, uključujući velike promjene nastale kao posljedica rata u BiH 1992.-1995. (kao što su izmjena demografske slike zemlje, interne migracije i njihov uticaj na lokalne običaje i sl.). Predmet se bavi različitim pitanjima „bosanstva“, kao i pitanjem porodice, roda, kulturnog naslijeđa i uticaja globalizacije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznati studente sa etnologijom društva i svakodnevice u generalnom smislu, uz poseban osvrt na savremeno bosanskohercegovačko društvo.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">- Bolje razumijevanje bosanskohercegovačkog društva i kulture;- Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja;- Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature.				

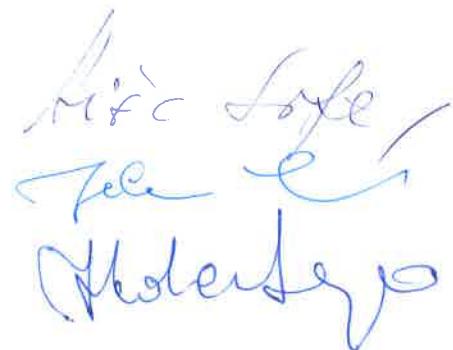
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Upozvanje studenata sa predmetom i načinima izvođenja nastave.
2.	Bosna i Hercegovina i njeno stanovništvo kroz historiju (Malcom, Donia) Vježbe: Odabir tema za seminarske radove
3.	Osnovne karakteristike etnološkog rada u BiH od prvih početaka do danas (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja BiH) Vježbe: Kajmaković, Semberija (etnološka monografija) - analiza
4.	Bosna i Hercegovina kao evropski „drugi“ (Jezernik) Vježbe: Jezernik, Divlja Evropa – odabrana poglavља (čitanje i diskusija)
5.	Savremene perspektive u etnologiji/antropologiji u 21. stoljeću (Bošković, Trifunović, Ože) Vježbe: Sulima, Antropologija svakodnevice (analiza odabranog poglavlja)
6.	Društvene promjene u BiH kao odraz političkih zbivanja na kraju 20. i početkom 21. stoljeća Vježbe: Petrić, O migracijama stanovništva u BiH – analiza
7.	Kulturni identitet u BiH i njegov odraz u etnologiji (Lovrenović, Markešić) Vježbe: Pripreme za polusemestralni ispit
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Demografska i njen značaj za etnologiju (Bošnjović) Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
10.	Migracije – bosanskohercegovački kontekst (Black, Kelly, Halilović) Vježbe: Agić, Imigracija i asimilacija. Iskustva bosanskih muslimana u Čikagu (analiza)
11.	Migracije i njihov uticaj na promjene u tradicijskoj kulturi (Antonijević) Vježbe: Grbić, Konceptualni pristupi istraživanju migracijskih procesa – analiza
12.	Porodica i rod u savremenoj etnološkoj/antropološkoj perspektivi (Helms, Bringa)

	Vježbe: Bringa „Svi smo mi susjadi“ –diskusija na temu gledanog filma
13.	Promjene u poimanju terenskog istraživačkog rada u etnologiji/antropologiji 21. stoljeća (Bošković)
14.	Vježbe: Trifunović, Internet kao teren – čitanje i analiza Kulturno naslijede i rat (na primjeru BiH) Kulturno naslijede i globalizacija (Hadžimuhamedović)
15.	Vježbe: Prezentacija seminarskih radova Uloga lokalne zajednice u očuvanju tradicije- bosankohercegovački primjeri
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se realizira kroz predavanja i vježbe, izlaganja seminarskih radova, prezentacije i diskusije.			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	
1.	Redovno prisustvo nastavi	5	5%	
2.	Aktivnost tokom nastave	10	10%	
3.	Seminarski rad	15	15%	
4.	Polusemestralni ispit	35	35%	
5.	Završni pismeni ispit	35	35%	
Ukupno: 100 bodova				100%
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: • Redovnom prisutnošću časovima predavanja i vježbi;				

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnom učešću u toku nastave i vježbi; • Uspješnim izlaganjem i dostavom pisane verzije seminar skog rada; • Položenim polusemestralnim ispitom; • Položenim završnim pisemenim ispitom.
Skala ocjenjivanja	<p>Napomena: Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. N. Malcolm, Bosna. Kratka povijest. Sarajevo, 2011. 2. I. Markešić, Od religijskog do nacionalnog identiteta i nazad (na primjeru Bosne i Hercegovine). Sarajevo 1986. 3. I. Lovrenović, O kulturnom identitetu Bosne i Hercegovine. Dijalog 1:137-150. 4. E. Helms, East and West Kiss: Gender, Orientalism and Balkanism in Muslim-majority Bosnia. Slavić Review 67(1):88-119 5. M. Emirhafizović et.al (ur), Migracije u Bosni i Hercegovini. Sarajevo, 2013. 6. H. Halilović, (Re)konstrukcija zavičajnih identiteta u bosanskohercegovačkoj dijaspori: translokalne zajednice u Australiji i SAD. U: Migracije u Bosni i Hercegovini 2013. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Ože, Prilog antropologiji savremenih svetova. Beograd, 2005. 2. D. Antonijević, Stranac ovde, stranac tamo. Beograd, 2013. 3. M. Petrić, O migracijama stanovništva u Bosni i Hercegovini. Glasnik Zemaljskog muzeja biH, XVIII, sarajevo, 1961:1-16.

	<p>4. S. Vertovec, Introduction: New directions in the anthropology of migration and multiculturalism. <i>Ethnic and Racial Studies</i>, 2013, Vol 30, No 6</p> <p>5. F. Bart, Etničke grupe i njihove granice. U: Putinja F. i Stret-Fenar Ž. (ur.). teorija o etnicitetu. Beograd. Beograd, 1997. Biblioteka XX.</p> <p>6. R. Sulima, Antropologija svakodnevica. Beograd, 2005. Biblioteka XX vek.</p>
Napomene	

A handwritten signature in blue ink, likely cursive, consisting of three lines of text. The top line starts with a stylized 'M' or 'N'. The middle line has a small 'e' at the beginning. The bottom line ends with a large, decorative 'g'.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju – studijski program Sociologija i etnologija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	UVOD U ETNOMUZIKOLOGIJU						
Šifra/kod	FIL ETN 205	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	5		
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2020/21.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić					
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251	Termin konsultacija				
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci			Termin konsultacija			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __1__						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Definiranje etnomuzikologije i njenog mesta unutar etnologije i antropologije. Nastanak etnomuzikologije kao nauke, počevši od podataka prisutnih u putopisnoj literaturi, evolucionističkog pristupa razvijenog od strane „etnomuzikologa u fotelji“, kao rezultata kolonizacije, preko razvoja nacionalnih škola i folklorizma u Evropi, razvoja komparativne muzikologije, do razvoja etnomuzikologije kao savremene nauke i njene podjele na evropsku (etnološki smjer) i američku (antropološki smjer). Razvoj etnomuzikologije u BiH, počevši od Ludviga Kube i Franje Kuhača do „očeva“ bosanskohercegovačke etnomuzikologije – Cvjetka Rihtmana i Vlade Miloševića. Pregled predmeta i metoda istraživanja u etnomuzikologiji BiH, uključujući oblike tradicijske vokalne i instrumentalne gradske i seoske muzičke pratnje. Pregled savremenih tema u etnomuzikologiji.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovama etnomuzikologije kao i sa tradicionalnom muzičkom praksom i tradicionalnim muzičkim instrumentima u BiH.						
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">- Usvajanje osnovnih znanja o etnomuzikologiji i njenim karakteristikama i percepciji u prošlosti i danas;- Uočavanje osobnosti etnomuzikološkog rada na području BiH i njegovo smještanje u širi (regionalni) okvir;- Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature;						

	- Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Etnomuzikologija – pojam i određenje Vježbe: J. Blacking, Pojam muzikalnosti (analiza odabralih poglavlja)
3.	Postanak i razvoj etnomuzikologije kao zasebne znanosti Vježbe: Saks, Muzika starog sveta (čitanje i analiza odabralih poglavlja)
4.	Karakteristike evropske škole u etnomuzikologiji Vježbe: Peeva, „Čija je ovo pjesma“ (gledanje dokumentarnog filma)
5.	Antropološki smjer u etnomuzikologiji – karakteristike i specifičnosti Vježbe: Diskusija o filmu „Čija je ovo pjesma“
6.	Klasifikacija i stilovi muzičkog folklora Vježbe: Posjeta Kući sevdaha
7.	Metode istraživanja muzičkog folklora Vježbe: O Kući sevdaha – zapažanja i diskusija
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Počeci i razvoj etnomuzikologije u BiH Vježbe: Pripreme za odlazak na teren (Goduša kod Visokog, izrada tradicionalnih muzičkih instrumenata)
10.	Značaj i karakteristike rada Ludviga Kube i Franje Kuhača Vježbe: Goduša – terenski rad
11.	Bosanskohercegovačka etnomuzikološka škola i njeni začetnici 1. Cvjetko Rihtman i njegov značaj u razvoju etnomuzikologije u BiH Vježbe: C. Rihtman, Mužička tradicija. GZM , n.s. Etnologija, sv. XIV, 1959:209-306 (analiza)
12.	2. Vlado Milošević i njegov rad na polju etnomuzikologije u BiH Vježbe: Milošević, Sevdalinka (analiza odabralih poglavlja)
13.	Gradske i seoske vokalna i instrumentalna muzička praksa u BiH

	Vježbe: Razgovor sa nekim od savremenih interpretatora sevdalinki (npr. D. Imamović, A. Alajbegović)
14.	Tradicionalni muzički instrumenti u BiH
	Vježbe: Upoznavanje sa zbirkom tradicionalnih muzičkih instrumenata u Zemaljskom muzeju BiH
15.	Zaštita tradicionalne muzike – međunarodni kontekst (Rezolucija iz Sao Paola; Komitet za zaštitu folklora pri UNESCO-u)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija te analiza i diskusija.																																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovno prisustvo predavanjima i vježbama; • Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative; • Polusemestralni ispit; 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo	10	10%	2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%																	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																						
1.	Redovno prisustvo	10	10%																																						
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%																																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																																						
4.	Završna provjera znanja	35	35%																																						
Ukupno: 100 bodova			100%																																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Završni pismeni ispit. <p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. Blacking, Pojam muzikalnosti. Beograd, 1992. 2. K. Saks, Muzika starog sveta. Beograd, 1980 3. A. Petrović, Music of Bosnia-Herzegovina. U: Garland Encyclopedia of World Music, Vol.8 (Europe). Edit by Timothy Rice. 4. C. Rihtman, Oblici kratkog napjeva u narodnoj tradiciji Bosne i Hercegovine. GZM, n.s. Etnologija, XVIII, 1963, str. 61-75. 5. V. Milošević, Sevdalinka. Banjaluka, 1964. 6. A. Softić i T. Karača-Beljak, Sviram kako pjesma kazuje. Tradicionalni muzički instrumenti BiH. Sarajevo, 2005.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lj. Kuba, Pjesme i napjevi iz Bosne i Hercegovine. Glasnik Zemaljskog muzeja 1906, 1907, 1908. i dalje. 2. F. Kuhač, Turski živalj u pučkoj glazbi Hrvata, Srba i Bugara. Glasnik Zemaljskog muzeja, X, 1898:175:217.

Napomene	

Kris Lohr
Jen &
Katherine

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju – studijski program Sociologija i etnologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Očuvanje kulturnog naslijeda				
Šifra/kod	FIL ETN 305	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253-251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz ovaj kolegij studenti stiču znanja o kulturnom naslijeđu, potrebi i načinima njegovog čuvanja, zaštite i vrednovanja. U hronološkom slijedu, prati se rad na zaštiti kulturnog naslijeđa od prvih poznatih pisanih tragova iz 4. stoljeća pa sve do savremenosti. Analiziraju se faktori koji utiču na propadanje kulturnog dobra te predstavljaju osnovne metode koje se koriste u zaštiti kulturnog naslijeđa, s posebnim akcentom na savremene tendencije i stanje u ovoj oblasti na prostoru Bosne i Hercegovine u poslijeratnom periodu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Upoznavanje studenata:</p> <ul style="list-style-type: none">- s pojmom i definicijom kulturnog naslijeđa te glavnim uzrocima propadanja, principima na kojima počiva zaštita i metodama koje se koriste pri zaštiti kulturnog naslijeđa;- sa važećom bosanskohercegovačkom pravnom regulativom koja se odnosi na zaštitu kulturnog naslijeđa, kao i najvažnijim međunarodnim konvencijama i poveljama u ovoj oblasti.				

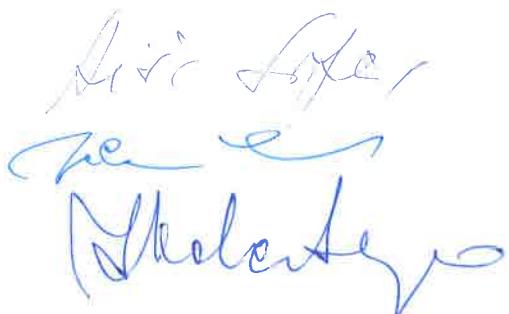
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija, studenti će: <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti značaj kulturnog naslijeda kao općecovječanskog dobra; - znati koji faktori utiču na stanje kulturnog dobra, posebno na njegovo propadanje; - znati ko, kada i kako može i treba zaštiti kulturno naslijede, s posebnim naglaskom na ulogu etnologa u zaštiti kako materijalnog tako i nematerijalnog kulturnog naslijeda
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem i ciljevima predmeta te koncepcijom vježbi.
2.	Kulturno naslijede – pojam i određenje; vrijednosti kulturnog naslijeda. (Feilden; Marasović) Vježbe: Odabir tema za seminarske radove
3.	Uzroci propadanja kulturnog naslijeda i historijat rada na njegovoj zaštiti i očuvanju – od prvih pisanih tragova do 15. stoljeća. (Marasović) Vježbe: <i>Edikt rimskog cara Majorijana iz g. 458</i> – analiza i diskusija
4.	Odnos prema kulturnom naslijedu u periodu renesanse i baroka. Značaj ovog razdoblja u razvoju svijesti o vrijednosti kulturnog naslijeda i potrebi njegove zaštite. (Marasović) Vježbe: <i>Švedski zakon iz 1686. o zaštiti crkava, obredne odjeće i dobara</i> – analiza i diskusija
5.	Klasicizam i razvoj prve konzervatorske doktrine. Uzroci jačanja svijesti o potrebi zaštite kulturnog naslijeda (Marasović) Vježbe: Šefik Bešlagić, <i>Proučavanje i zaštita stećaka</i> – analiza i diskusija
6.	Osnovne karakteristike odnosa prema kulturnom naslijedu u periodu romantizma. Prvi pokušaji organizirane zaštite kulturnog naslijeda na prostoru BiH u ovom periodu. (Marasović; Hadžimuhamedović) Vježbe: Derviš Tafro, <i>Iz istorije zaštite spomenika kulture u BiH do oslobođenja 1945.</i> – komparativna analiza
7.	Period tzv. „biološke“ zaštite (kraj 19. – sredina 20. stoljeća). Najvažnije konzervatorske škole i njihove karakteristike.

	(Marasović)
	Vježbe: Posjeta konzervatorsko-preparatorskoj radionici u okviru Odjeljenja za etnologiju Zemaljskog muzeja BiH
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Period nakon 2. svjetskog rata i nova doktrina u zaštiti kulturnog naslijeđa. Osnovne odlike „aktivne“ zaštite graditeljskog naslijeđa. (Marasović)
	Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
10.	Kulturno naslijeđe i rat – bh kontekst (Hadžimuhamedović)
	Vježbe: Analiza odabranih poglavlja iz: Hadžimuhamedović, Kulturno naslijeđe, rat i mir
11.	Uloga muzeja u zaštiti kulturnog naslijeđa (Gob i Drouquet)
	Vježbe: Analiza <i>Konvencije za zaštitu kulturnih dobara u slučaju oružanog sukoba Haag, 1954</i>
12.	Etnologija i očuvanje kulturnog naslijeđa
	Vježbe: Popić-Filipović, <i>Odjeljenje za etnologiju i njegova uloga u očuvanju kulturnog naslijeđa – analiza i diskusija</i>
13.	Specifičnosti zaštite materijalnog, odnosno nematerijalnog kulturnog naslijeđa
	Vježbe: Nikolić, <i>Nematerijalno kulturno naslijeđe – analiza teksta</i>
14.	Uloga UNESCO-a u zaštiti kulturnog naslijeđa. ICCROM, ICOM, ICOMOS, IIC i njihovo mjesto u zaštiti i čuvanju kulturnog naslijeđa. (Hadžimuhamedović)
	Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
15.	Briga o čuvanju i zaštiti kulturnog naslijeđa na području BiH (zakonska regulativa; službe zaštite) (Hadžimuhamedović)
	Vježbe: Analiza odabranih zakonskih propisa iz oblasti zaštite
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>U realizaciji nastave, uz predavanja i vježbe, koristit će se i terenski rad, te prezentacija uz pomoć savremene tehnologije. Studenti će se poticati na diskusiju, analizu i kritičko promišljanje.</p>																																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Redovno prisustvo nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost u toku nastave</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Seminarski rad (izlaganje i pismeno)</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">15%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center;">35</td> <td style="text-align: center;">35%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">35</td> <td style="text-align: center;">35%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u></td> <td style="text-align: right;">bodova 100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnom prisutnošću predavanjima i vježbama; • Aktivnošću, posebno u toku vježbi (učešću u diskusijama i sklonoću ka kritičkom promišljanju); • Prezentacijom i pismenom verzijom seminar skog rada; • Polusemestralnim ispitom; • Završnim pismenim ispitom <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo nastavi	5	5%	2.	Aktivnost u toku nastave	10	10%	3.	Seminarski rad (izlaganje i pismeno)	15	15%	4.	Polusemestralni ispit	35	35%	5.	Završni ispit	35	35%																			Ukupno: <u>100</u>	bodova 100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																										
1.	Redovno prisustvo nastavi	5	5%																																										
2.	Aktivnost u toku nastave	10	10%																																										
3.	Seminarski rad (izlaganje i pismeno)	15	15%																																										
4.	Polusemestralni ispit	35	35%																																										
5.	Završni ispit	35	35%																																										
		Ukupno: <u>100</u>	bodova 100%																																										

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>1. T. Marasović, Zaštita graditeljskog naslijeđa. Povjesni pregled s izborom tekstova i dokumenata. Zagreb, 1983.</p> <p>2. B. M. Feilden, Uvod u konzerviranje kulturnog naslijeđa. Zagreb, 1981.</p> <p>3. A. Hadžimuhamedović, Naslijede, rat i mir. Sarajevo, 2015.</p> <p>4. Smjernice konzervatorsko-restauratorskog rada. Priredio Denis Vokić. Dubrovnik - Zagreb, 2007(odabrani tekstovi)</p> <p>5. S. Nikolić, <i>Nematerijalno kulturno naslijeđe. Teorijsko određenje i stanje zaštite nematerijalnog kulturnog naslijeđa u Bosni i Hercegovini</i>. Glasnik Zemaljskog muzeja BiH, 2013:291-321</p> <p>6. Gob i Drouquet, Muzeologija:povijest, razvitak, izazovi današnjice. Zagreb, 2007.</p> <p>7. Zakon o kulturnim dobrima BiH (nacrt). www.fmks.gov.ba/kultura/legislativa/bih/42.pdf</p> <p>8.Konvencija o zaštiti nematerijalnog naslijeđa</p> <p>9. Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine</p> <p>10. M. Popić-Filipović, <i>Odjeljenje za etnologiju i njegova uloga u očuvanju kulturnog naslijeđa</i>. Muzej istočne Bosne, Tuzla 2014:65-75.</p>
	<p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. Antolović, Ekonomsko vrednovanje graditeljske baštine. Zagreb, 1998. 2. Zbornik radova sa Međunarodnog kongresa Katastrofe i zaštita od katastrofa u muzejima.Urednik Sylvia Mader. Sarajevo - Innsbruck, 2004. (odabrani prilozi) 3. Naše starine, Sarajevo (odabrani radovi) 4. Vallettska načela za očuvanje i upravljanje povijesnim gradovima, naseljima i urbanim područjima 5. M. Milenković, <i>O očuvanju nacionalnog identiteta i kulturne baštine u evropskim integracijama. Osnovne zablude i značajnije mogućnosti. Etnoantropološki problemi</i>, n.s, god.8, sv.2., Beograd, 2013:453-470. 6. B. Žikić, <i>Kulturni identitet kao nematerijalno kulturno nasleđe</i>. Beograd, 2011.
Napomene	

The image shows three handwritten signatures in blue ink. The top signature appears to be 'Svetozar Šošić'. Below it is a smaller, stylized signature that might be 'Šošić'. The bottom signature is more elaborate and appears to be 'Svetozar Šošić' again.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju – Studijski program Sociologija i etnologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ETNOLOGIJA BIOSANSKE DIJASPORE				
Šifra/kod	FIL ETN 405	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	II (VIII)	Ak. godina	2020/21.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__; seminar_____; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet predstavlja uvod u problematiku bosanske dijaspore nastale kao rezultat rata 1992-1995. godine. Teme koje će se obradivati kroz dostupnu antropološku (i etnografsku) literaturu uključuju, ali nisu limitirane, slijedeće: prisilna i dobrovoljna relokacija; razlike i poimanje izbjeglice vs. migrant; pitanje transnacionalizma kao globalne pojave, te teoretski pristup istom; pitanje asimilacije i integracije Bosanaca u dijaspori, sa razlikama u prvoj i drugoj generaciji emigranata; (ne)pripadanje; bosanske zajednice i udruženja u dijaspori i njihov doprinos očuvanju bosanske kulture i jezika u dijaspori; identiteti u pokretu, tradicionalizam prvih generacija emigranata i hibridnost druge generacije („Bosansci“ u Americi i „Amerikanci“ u Bosni); percepcija i značaj dijaspore u savremenom bosanskohercegovačkom društvu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa istraživanjem bosanske dijaspore u antropološkom kontekstu, njenom značajem i ulogom u bosanskohercegovačkom društvu				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">- Ovladavanje savremenom antropološkom literaturom koja se tiče dijaspore, posebno one koja se odnosi na bosanskohercegovačku dijasporu- Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature;- Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja.				

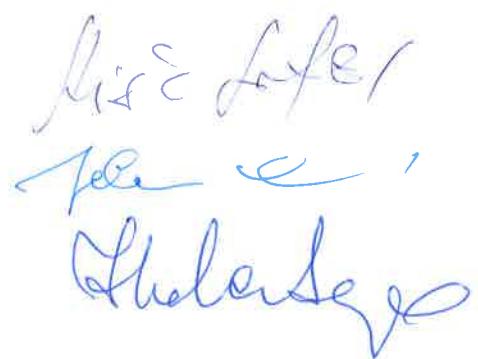
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Dijaspora – pojam i određenje Odabir tema za seminarske radove
3.	Migracije sa prostora BiH u 20. stoljeću Vježbe: Jergović, Kako je nastala dijaspora – čitanje i diskusija
4.	Rat u BiH 92-95 i migracije: prisilna i dobrovoljna relokacija Vježbe: Komar, Identit i/kroz sport: antropološki pristup istraživanju dijaspore
5.	Transnacionalizam kao globalna pojava Vježbe: Halilović i dr., Mapiranje dijaspore iz Bosne i Hercegovine (analiza odabranih dijelova)
6.	Asimilacija i integracija Vježbe: Mesić, Tali li multikulturalizam američki „lonac za taljenje“? – diskusija
7.	Prezentacija seminarskih radova
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Bosansci u dijaspori: asimilacija i integracija Vježbe: Halilović i dr. Mapiranje dijaspore iz Bosne i Hercegovine (analiza odabranih dijelova)
10.	Bosanski zajednice i udruženja u dijaspori. Ciljevi i značaj Vježbe: Halilović i dr., Mapiranje.....(analiza odabranih dijelova)
11.	Identiteti u pokretu Vježbe: Halilovich, Bosanskohercegovačka dijaspora u vrtlogu globalnih migracija.... – diskusija
12.	Tradicionalizam i hibridnost (s obzirom na generacijsku pripadnost emigranata) Vježbe: Kozorog i Bartulović, Sevdalinka in Exile..... diskusija
13.	Percepcija i značaj dijaspore u savremenom bosanskohercegovačkom društvu Vježbe Halilovich, Bošnjačka dijaspora kao integralni faktor bosanskohercegovačke države - diskusija
14.	Dijaspora i matica – od čežnje do zaborava Vježbe: Povrzanović- Frykman, Materijalne prakse bivanja i pripadanja u transnacionalnim društvenim prostorima – diskusija

15.	Prezentacija seminarских radova
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija te analiza i diskusija.																														
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td><td>100%</td> </tr> </tbody> </table>			R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo	5	5%	2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	10	10%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%	5.	Seminarski rad	15	15%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																												
1.	Redovno prisustvo	5	5%																												
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	10	10%																												
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																												
4.	Završna provjera znanja	35	35%																												
5.	Seminarski rad	15	15%																												
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																												
	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovno prisustvo predavanjima i vježbama; • Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative; • Seminarski rad; • Polusemestralni ispit; • Završni pismeni ispit. 																														

	Napomena:
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valenta. M., and Remet, P. S. 2011. The Bosnian Diaspora: Integration in Transnational Communities. Aurrey, England:Ashgate. 2. Halilovich, H. 2013. Places of Pain: Forced Displacement, Popular Memory and Tran-local Identities in Bosnian War-torn Communities. New Ypork:Berghan. 3. Isti, 2012. „Trans-local Communities in tej Age of Transnationalism:Bosniacs in Diaspora“. International Migration 50(1). 4. Isti, 2013. „Bošnjačka dijaspora kao integralni faktor bosanskohercegovačke države“. Godišnjak BKZ „Preporod“1:189-2013. 5. Isti, 2006. „Bosanskohercegovačka dijaspora u vrtlogu globalnih migracija: izazov i šanse za Bosnu i Hercegovinu“. Pregled 3:193-2018. 6. Kozorog, M., and Bartulović, A. 2015. „Sevdalinka in Exile. Revisited:Young Bosnian Refugees. Music-Makong in Ljubljana in the 1990s (A Note on Applied Ethnomusicology)“. Narodna umjetnost 52(1):121-142. 7. Hlilović i dr. 2018. Mapiranje dijaspore iz Bosne iz Hercegovine (dostupno na https://dijaspora.mhrr.gov.ba/wp-content/uploads/2018/08/Mapiranje-dijaspore-iz-Bosne-i-Hercegovine.pdf <p>Dodatana:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Povrzanović-Fykman,M. 2010. Materijalne prakse bivanja i pripadanja u transnacionalnim društvenim prostorima. Studia Ethnologica croatica 22:39-60.

	<p>2. Čačić-Kumpes, J. 2004. Politike reguliranja kulturne i etničke različitosti:o pojmovima i njihovoj upotrebi. Migracijske i etničke teme 20/2-3:143-159.</p> <p>3. Mesić, M. 1998. Tali li multikulturalizam američki „lonac za taljenje“?. Revija za sociologiju 29/3-4.</p>
Napomene	

 A handwritten signature in blue ink, likely cursive, consisting of three lines of text. The first line starts with 'Nis Šafet'. The second line starts with 'Plešić'. The third line starts with 'Gholas'.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju – studijski program Sociologija i etnologija						
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ANTROPOLOGIJA SMRTI						
Šifra/kod	FIL ETN 407	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	6		
Ciklus studija	II	Semestar	II(VIII)	Ak. Godina	2020/21.		
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema						
Jezik izvođenja nastave	Bosanski						
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić					
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251	Termin konsultacija				
Saradnik	Ime i prezime						
	Kontakt podaci			Termin konsultacija			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__; seminar _____; vježbe__2__						
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Smrt kao predmet etnoloških i antropoloških istraživanja. Pogled na smrt u različitim zajednicama i kulturama. Smrt: od nijekanja do prihvatanja. Smrt kao narušavanje ustaljenog reda. Prostor i smrt. Pojam nečistog i apotropsko-profilaktičke radnje. Smrt i savremenost. Groblja – spomenici mrtvih ili spomenici živih? Razlike i sličnosti između etnološkog i antropološkog pristupa smrti.						
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobljavanje studenata za samostalno prepoznavanje i tumačenje različitih običajnih radnji koje se vezuju za vrijeme prije smrti, za sam čas smrti i nakon smrti, s posebnim akcentom na odnos smrt – pokojnik – zajednica živih.						
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none">- Ovladavanje savremenom etnološkom i antropološkom literaturom koja se odnosi na smrt;- Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature;- Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja.						

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Smrt u etnološkom obzoru Vježbe: Izbor tema za seminarske radove
3.	Smrt: prahistorijski kontekst Vježbe: Stipčevi, Iliri. Povijest, život, kultura – analiza odgovarajućih poglavlja
4.	Smrt u srednjem vijeku Vježbe: Lovrenović, Stećci. Bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka (odgovarajuća poglavљa – diskusija)
5.	Poimanje smrti u različitim zajednicama i kulturama Vježbe: Arijes, Eseji o smrti na Zapadu. Od srednjeg veka do naših dana (analiza odabranih dijelova)
6.	Smrt i savremenost Vježbe: Kuljić, „Dobra smrt – o evoluciji društvenoprihvatljivog načina umiranja“ - analiza
7.	Etnološki i antropološki proistup smrti: sličnosti i razlike Vježbe: prezentacija seminarskih radova
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Smrt u etnografskim radovima u BiH iz 19. stoljeća Vježbe: Lilek, „Vjerske starine iz Bosne i Hercegovine“ (Glasnik ZM, 1899) - diskusija
10.	Smrt u etnološkim radovima u BiH od sredine do kraja 20. stoljeća Vježbe: Kajmaković, „Običaji oko smrti i sahrane kod Srba i Hrvata u istočnoj Hercegovini“ (Glasnik ZM, 1968) - diskusija
11.	Arhaični elementi u posmrtnim običajima bosanskohercegovačkog stanovništva Vježbe: Softić, Obećani čas (analiza odabranih dijelova)
12.	Tradicijska vjerovanja vezana za pokojnika Vježbe: Grđić-Bjelokosić, „Vukodlak“ (Glasnik ZM, 1896) – diskusija
13.	Pojam nečistog i apotropejsko-profilaktičke radnje Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
14.	Mjesto i uloga groblja u tradicijskoj kulturi bosanskohercegovačkog stanovništva

	Vježbe: Kajmaković, „Posmrtna gozba kod balkanskih naroda“ (Makedonski folklor, XV, 1982:77-81) - analiza
15.	Mrtvi u svijetu živih
16.	Vježbe: Softić, Obećani čas (analiza odgovarajućih dijelova) Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija te analiza i diskusija.																																											
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Redovno prisustvo</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završna provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr> </tbody> </table> <p>Predvidene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovno prisustvo predavanjima i vježbama; • Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative; • Seminarski rad; • Polusemestralni ispit; • Završni pismeni ispit. 				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Redovno prisustvo	5	5%	2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	10	10%	3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%	4.	Završna provjera znanja	35	35%	5.	Seminarski rad	15	15%													Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																									
1.	Redovno prisustvo	5	5%																																									
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	10	10%																																									
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%																																									
4.	Završna provjera znanja	35	35%																																									
5.	Seminarski rad	15	15%																																									
Ukupno: 100 bodova			100%																																									

	<p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. L. V. Toma, Antropologija smrti I i II. Beograd, 1980. 2. Arnold van Genep, Obredi prelaza. Beograd, 2005. 3. A. Softić, Obećani čas. Običaji bosanskohercegovačkih muslimana 4. Glasnici Zemaljskog muzeja BiH (odabrani radovi, posebno R. Kajmaković) <p>Dodataknica:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. F. Arijes, Eseji o smrti na Zapadu: od srednjeg veka do naših dana. Beograd, 1989. 2. M. Đaković, „Hrana i piće u posmrtnim obredima, a posebno kao viaticum“ Etnološka tribina 8:77-84 3. I. Kovačević i D. Sinani, Antropologija smrti I. Umiranje, smrt i život posle smrti. Beograd, 2013. 4. Isti, Antropologija smrti II. Sahrana, grob, groblja. Beograd, 2013.
Napomene	

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Nis Šker", "Tele e.", and "Molensko".